REVISTA E KOMUNITETIT SHQIPTAR NE BRITANINE E MADHE - MAGAZINE FOR THE ALBANIAN COMMUNITY IN THE UK AND REPUBLIC OF IRELAND

ALBANIAN POST

Nr. 28

DHJETOR / DECEMBER 2020

Editor in Chief: Dr. Fatmir Terziu - **Telephone:** 07984497444 - contact@fjalaelire.com - www.fjalaelire.com

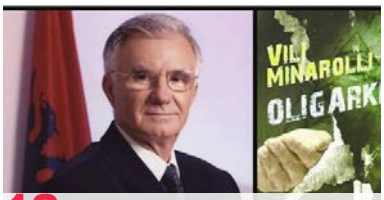

12 Politika e errësirës...

21 Interkulturalizmi...

20 Kush është fajtor...

IMIGRACIONI NË MBRETËRINË E BASHKUAR NGA 1 JANARI 2021

Nga 1 janari 2021, MB do të prezantojë një sistem të ri të kontrollit të imigracionit. Për herë të parë në dekada, shtetasit e EEA dhe Zvicrës (shtetas të EEA) do t'i nënshtrohen të njëjtave kontrolle të imigracionit si shtetasit jo-EEA. Në Tetor 2020, Deklarata e Ndryshimeve në Rregullat e Emigracionit u paraqit para parlamentit dhe sistemi i ri hyri në fuqi për aplikimet e paraqitura pas orës 9 të mëngjesit në 1 Dhjetor 2020. Ky shënim ofron një përmbledhje të ndryshimeve.

Përmbledhje
Shtetasit irlandezë do të...

(vijon në faqen 18)

24/7 orë linjë emergjence
07878335000

RASHID & RASHID
Solicitors, Advocates
Immigration Specialists
Commissioners of Oaths

Këshilla ligjore FALAS

Specialist i azilit të trafikimit njerëzor

RASHID & RASHID LAW FIRM
190 Merton high street,
Wimbledon, London, SW19 1AX
solicitors@rashidandrashid.co.uk
Tel: 02085401666

MARRËVESHJET E REJA TREGTARE ME BE NGA 1 JANARI 2021

HMRC u ka dërguar letra bizneseve të regjistruara në TVSH në Britaninë e Madhe duke tregtuar me BE, ose BE dhe pjesën tjetër të botës. HMRC u ka dërguar letra bizneseve të regjistruara në TVSH në Britaninë e Madhe duke tregtuar me BE, ose BE dhe pjesën tjetër të botës. Ata shpjegojnë se çfarë duhet të bëjnë bizneset për t'u përgatitur për procese të reja për lëvizjen e mallrave midis Britanisë së Madhe dhe BE nga 1 janari 2021. Masat e shpjeguara në letër përfshijnë: duke u siguruar që ata të kenë një numër të regjistrimit dhe identifikimit të operatorit ekonomik në Mbretërinë e Bashkuar (EORI) duke vendosur se si do të bëjnë deklaratat doganore duke kontrolluar nëse mallrat e tyre të importuar janë të pranueshëm për kontrollet e importuara në skenë. Lidhje interneti: gov.uk letra

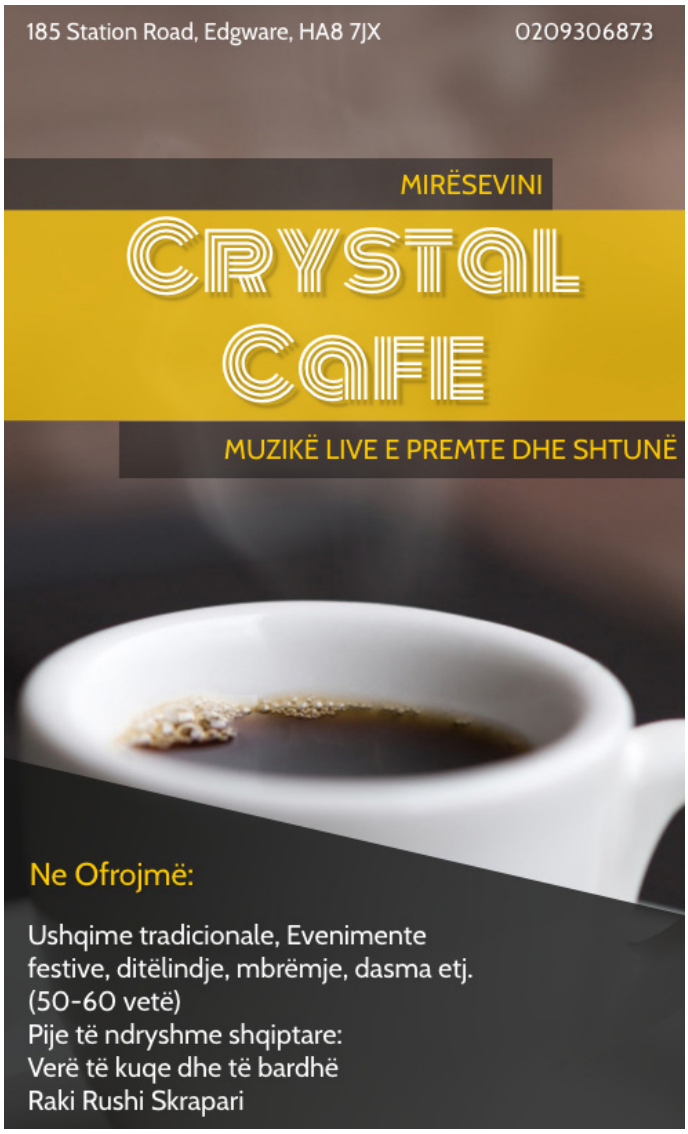

XHEVAT LITA, MODELI I NJË BIZNESMENI QË NDERON TË GJITHË

Në komunitetin shqiptar në Britani të Madhe, tashmë emrat e sukseshëm janë një kënd më vete. Në mjaft fusha emrat e tyre janë kontribut, angazhim, vlerë dhe shembull frymëzimi. Identifikimi i njerëzve të përshtatshëm dhe të suksesshëm mund të jetë një sfidë, sepse ata nuk janë shpesh të dukshëm në aparencë, as që të trokasin për të treguar suskeset dhe arritjet e tyre, por ajo që ne po kërkojmë tek këta njerëz komuniteti nuk është ajo që vjen nga organizata, apo pjesa e të cilëve mendon se ata po bëjnë diçka të jashtëzakonshme, por nga fakti dhe realiteti i punës së tyre. E këtu natyrshëm kemi parasysh njerëzit që kanë marrë çmime në skemat lokale dhe njerëzit që kanë arritur arritjet e tyre të raportuara në shtyp. Në raste të tilla është më lehtë, më saktë, më e drejtë. Në raste të tilla është e rëndësishme të merret parasysh se si komuniteti i e kolegët e tyre do të reagonin ndaj personit që merr një Nder të merituar. Rastet janë jo pak domethënëse, në jo pak raste janë meritore dhe në jo pak të tjera ende presin të vihen në vendin që ata meritojnë si të suksesshëm, të vlerësuar, e të përkushtuar. I tillë është edhe biznesmeni i suksesshëm Xhevat Lita, një personalitet tashmë mjaft i njohur dhe i respektuar në mjedisin e biznesit të ndërtimit në Britani të Madhe, por mjaft modest e i lënë disi në hije nga komuniteti shqiptar, në përjashtim të disa rasteve kur emrin e tij e kanë përmendur si sponsor nëpër salla komunitare. Xhevat Lita, vërtet është një model i njeriut, intelektualit, komunitarit, biznesmenit, familjarit dhe atij ku gjen gjithnjë një kënd të hapur vlere reale. Ai për disa vite në Mbretëri të Bashkuar ka drejtuar suksesshëm dhe fuqishëm projekte të shumta, cilësore dhe mjaft të vlerësuara. Objektet e tij flasin si rinovuese, moderne, mjaft efikase dhe mjaft cilësore. Ai duke qenë në krye të „Lita Homes“ përpiqet të ofrojë shtëpi të reja në vende frymëzuese dhe të lidhura mirë, me lidhje transporti të shkëlqyera dhe komoditete jetese në krah. Kompania e tij shprehet për këtë se „si pjesë e angazhimit tonë ndaj çështjeve mjedisore, „Lita Homes“ është një zhvilluese e përgjegjshme, duke siguruar qëndrueshmëri nga blerja e tokës, përmes projektimit dhe ndërtimit, deri te shitjet dhe ofrimi i shërbimeve për blerësit tanë“. Është një karakteristikë e kësaj kompanie se ekipi i dizajnit kujdeset të zvogëlojë emetimet e karbonit, duke prodhuar zhvillime me efiçiencë të energjisë; gjatë gjithë ndërtimit, masat e gjelbërta të udhëtimit janë vendosur në vend së bashku me objektet e gjenerimit të energjisë që mund të përdoren përsëri. Të gjitha vendet vlerësohen për vlerën e tyre ekologjike në mënyrë që bio-diversiteti të mbrohet ose të përmirësohet përmes rizhvillimit. Reduktimi i mbetjeve dhe riciklimi i materialeve menaxhohet në mënyrë aktive gjatë ndërtimit. Për të gjitha këto „Lita Homes“ beson se optimizimi i potencialit të qëndrueshmërisë në zhvillimet e reja siguron përfitime afatgjata për klientin, komunitetin lokal dhe mjedisin. Natyrshëm përballë kësaj është vizionari Xhevat Lita, që me tërë profesionalizmin dhe eksperiencën e tij tashmë e bën „Lita Homes“ të jetë një Zhvillues i Qëndrueshëm. Xhevat Lita ka një parim

kryesor, duke punuar vetëm me ekipe të njohura dhe të besueshme të specialistëve të cilët janë të përkushtuar ndaj standardeve jashtëzakonisht të larta që kërkohen. Kur drejton një projekt, ai vepron si drejtuesi krijues dhe pika e kontaktit për të gjithë konsulentët dhe tregtarët. Kjo siguron që të garantohet një nivel i shkëlqyer i shërbimit në çdo fazë të udhëtimit të zhvillimit dhe të ofrohet një produkt i përfunduar me cilësi jashtëzakonisht të lartë. Ekspertiza e tij e brendshme e kompanisë që drejton lejon të punohet në mënyrë bashkëpunuese dhe efektive me një gamë të gjerë profesionistësh, përfshirë institucionet financiare, autoritetet lokale, pronarët e tokave, okupatorët dhe profesionistë të tjerë të industrisë për të identifikuar mundësitë, për të siguruar pëlqimin e planifikimit dhe për të zhvilluar prona të lakmueshme tregtare në të gjitha klasat e aseteve. Ndaj dhe zhvillimet e kësaj kompanie prestigjioze janë të njohura për vëmendjen e të patëmetë në detaje. Etika e dizajnit, teknologjia më e përparuar dhe qasja fleksibël i shtohen vetive të përsosmërisë. Etosi është të ndërthuren vlerat arkitektonike klasike me trendet më të fundit të brendshme, duke përzier pa mundim praktikën dhe stilin. Fuqia e marrëdhënieve të financimit dhe kalibri i partnerëve financiarë do të thotë që „Lita Homes“ ka një platformë të konsiderueshme nga e cila mund të sigurojë dhe zhvillojë faqe premium, duke siguruar potencialin maksimal të zhvillimit. Pra, fuqia financiare, e shoqëruar me ekspertizën, i ka mundësuar „Lita Homes“ të zhvillojë një portofol të larmishëm të projekteve të zhvillimit dhe aseteve të mbështetura nga investimet, duke siguruar reputacionin si një nga pronat dhe kompanitë e investimeve më proaktive dhe me rritjen më të shpejtë në MB. Në mesazhin qendror të kësaj kompanie thuhet „Ne punojmë vetëm me ekipe të njohura dhe të besueshme të specialistëve të cilët janë të përkushtuar ndaj standardeve jashtëzakonisht të larta që ne kërkojmë. Kur drejtojmë një projekt, ne veprojmë si drejtuesi krijues dhe pika e kontaktit për të gjithë konsulentët dhe tregtarët. Kjo siguron që ne mund të garantojmë një nivel të shkëlqyer të shërbimit në çdo fazë të udhëtimit të zhvillimit dhe të ofrojmë një produkt të përfunduar me cilësi jashtëzakonisht të lartë.“

SITUATA E „LOCKDOWN“ TË DYTË NË BRITANI TË MADHE NË VËMENDJEN E MJEKES ZAMIRA RUSPI

Lidhur me situatën e „Lockdown“ të dytë në Britani të Madhe, dhe sqarimin e situatës pandemike në mesin e komunitetit shqiptar në BM, ka qenë në lidhje të drejtëpërdrejtë me „Skype“ në emisionin „Pertefol“ të TV Scan mjekja e familjes, Zamira Përfundi Ruspi. Ajo i është përgjigjur disa pyetjeve të drejtuese së këtij emisioni, ku që në fillim ka qenë fokusi lidhur me ditët pandemike që kalon popullsia britanike, e sidomos ajo pjesë që është nën përkujdesjen e zonjës Ruspi. Në këtë pikë gjithashtu është cituar edhe vetëizolimi i Kryeministrit të BM, Boris Johnson, i cili sipas mediave ka qenë në këtë vendim të detyruar, pasi kishte kontaktuar me një person të prekur nga virusi. Emisioni ka synuar që të fokusohet në largimin e konfuzionit të Covid-19. në këtë pikë doktoresha Ruspi ka qenë e gatshme të përgjigjet dhe të sqarojë në këto kohë sfiduese, atë që njerëzit kuptohet se dëshirojnë të jenë në gjendje të mbajnë me zhvillimet e fundit në pandeminë e koronavirusit (Covid-19). ajo dhe në mënyrë të përgjithshme emisioni ka synuar që në të gjitha rastet të bëhet qasja në burime të sakta, të besueshme dhe të pranueshme të lajmeve dhe informacioneve të rëndësishme. Pra, me arsyetimin e mjaft faktorëve emisioni ka zbuluar një sërë burimesh për të ndihmuar në heqjen e konfuzionit dhe për t'u siguruar njerëzve mjetet për të lundruar në lajmet dhe informacionet në lidhje me Covid-19. Shumë prej tyre përqendrohen në zhbllokimin e keqkuptimeve të zakonshme ose pretendimeve të dëmshme në lidhje me koronavirusin. Gjatë emisionit janë dhënë edhe disa këshilla të dobishme se si të kërkohet një përmbajtje e besueshme, si të ndash faktet nga trillimet dhe si të gjesh se kush qëndron pas pretendimeve të veçanta për të na ndihmuar të gjithëve të 'ndajmë' informacionin me përgjegjësi. Në të gjitha rastet sikurse dihet nga mediat britanike në këto sqarime janë përfshirë gjithashtu një seksion për familjet, për të ndihmuar prindërit të mbështesin kuptimin kritik të fëmijëve të tyre gjatë kësaj kohe. Ka edhe burime nga e gjithë bota që mendohet se njerëzit në Mbretërinë e Bashkuar do t'i konsiderojnë të dobishme. Në këtë kontekst emisioni dhe e ftuara e tij, sikurse ndodh në rastet më pozitive kanë ndjekur udhën e duhur që natyrisht kërkohet kur pasqyrohen gjetje mujore të hulumtimit që tregojnë se si njerëzit po marrin dhe veprojnë mbi informacionin gjatë pandemisë aktuale, përfshirë këtu burimet që u besojnë më shumë. Sikurse u tha gjatë emisionit nga doktoreshë Zamira Ruspi, të gjitha Informacionet duhet të jenë nga burime dhe organizata zyrtare. Në këtë rast Qeveria e Mbretërisë së Bashkuar ka nisur një chatbot WhatsApp, bazuar në modelin e OBSH-së, për të siguruar këshilla për NHS në një përpjekje për të hequr presionin nga shërbimi 111 i NHS dhe për të luftuar përhapjen e keqinformimit. Përdoruesve u thuhet të shtojnë një numër telefoni në listën e tyre të kontakteve, 07860 064422, dhe të dërgojnë fjalën "hi" në llogarinë Gov.uk WhatsApp. Më shumë informacion është në dispozicion në Gov.uk Shërbimi Informativ Coronavirus. Faqja kryesore e informacionit për qeverinë e Mbretërisë së Bashkuar për koronavirusin përmban këshillat dhe lidhjet aktuale të qeverisë me një larmi burimesh të ndryshme. NHS ka prodhuar një udhëzues 'Këshilla për të gjithë' në Covid-19 dhe ofron këshilla për ndalimin e përhapjes së virusit, kujdesin për mirëqenien tuaj dhe çfarë të bëni nëse keni nevojë për ndihmë mjekësore. NHS Scotland dhe Qeveria Skoceze gjithashtu kanë një faqe me të gjitha udhëzimet më të fundit në lidhje me Covid-19, përfshirë këshillimin për distancën shoqërore dhe qëndrimin në shtëpi. Organizata Botërore e Shëndetësisë ka zhvilluar programin EPI-WIN për t'u siguruar që faktet në lidhje me Covid-19 i komunikohen publikut. Burimet e OBSH-së mbledhin këshilla dhe informacione të sakta dhe të kuptueshme nga burime të besuara mbi ngjarjet dhe shpërthimet e shëndetit publik: aktualisht urgjenca e shëndetit publik Covid-19.

RASHID & RASHID
Solicitors, Advocates
Immigration Specialists
Commissioners of Oaths

Këshilla ligjore FALAS

Specialist i azilit të trafikimit njerëzor

- Dokumente udhëtimi
- Procedura për leje qëndrimi dhe viza
- Kur jeni kotigjent per t'u riatdhesuar ose të ndaluar nga organet e emigracionit
- Mbulojmë të gjitha aspektet e emigracionit
- Zgjatje vizash
- Leje pune
- Rishikim jurdik
- Apelim Tribunali
- Rastet e trashëgimisë

24/7 orë linjë emergjence

07878335000

Rashid & Rashid Solicitors, si të gjithë avokatët e tjerë në praktikë në Angli dhe Uells, është Kompani e autorizuar dhe e rregulluar nga Autoriteti i Rregullimit të Aplikantëve.

Avokatët tanë të emigracionit kanë mbi dhjetë vjet përvojë në fushën e emigracionit dhe ligjit të azilit.

RASHID & RASHID LAW FIRM
190 Merton high street,
Wimbledon, London, SW19 1AX
solicitors@rashidandrashid.co.uk
Tel: 02085401666

AKT-AKUZA PËRFSHIN GJITHË UÇK-NË

Nga Dilaver Goxhaj

Ne, qytetarët e Republikës së Shqipërisë që na nxiti dashuria për gjysmën tjetër të kombit tonë dhe u shkuam në ndihmë vëllezërve të një gjaku në Kosovë gjatë viteve 1998-1999, për të dhënë ndihmesën tonë për t'u çliruar nga pushtimi gati një shekullor nga Serbia, krahas dhimbjes, pezmatimit dhe pakënaqësisë që ndjejmë për dërgimin në Hagë, të një pjese të drejtuesve kryesorë të UÇK-së, si fillim, në pritje të dërgimit të të gjithë hierakisë së së saj, (sipas pikës 35 të akta-akuzës së Gjykatës Speciale), të akuzuar "për krime lufte" dhe "krime kundër njerëzimit", por na kanë gëzuar edhe diçka tjetër. Kjo që na ka gëzuar është fakti që, pothuajse shumica e mdiave në Tiranë kanë shprehur indinjatë për këtë padrejtësi që i bëhet jo veç Ushtyrisë Clrimtare të Kosovës, por gjithë kombit shqiptar, ngaqë në UÇK u reshtuan vullnetarë ngë të gjitha trevat e tjera shqiptare jashtë Kosove. Por, me keqardhje duhet thënë, se atëhere patëm një handicap: Në rreshtat e formacioneve tëUÇK-së, brenda në Kosovë, po e përsëris, brenda në Kosovë, për fat të keq, shkuam vullnetarë më pak sesa vullnetarë shqiptarë shkuan dikur në ndihmë të popullit spanjoll, 1936-1938. Ata që shkuan në Spanjë ishin 27 vullnetarë, ndërsa ne që shkuam në gjysmën tjetër të Shqipërisë ishim më pak se ata! Por, interesante është fakti, se të dy palët vullnetare, të Spanjës dhe të Kosovës, patëm një fat të përbashkët: ashtu sikundër u pritën vulnetarët e Spanjës kur u kthyen në Shqipëri, ashtu u pritëm edhe ne vullnetarët e Kosovës kur u kthyem prej andej, duke u cilësuar nga autoritetet politike dhe shtetërore me epitete denigruese, si :aventurierë", "komunistë", "folkloristë", por dhe me arrestime për "dezertim nga ushtria e Republikës së Shqipërisë". Interesante ishte se u akuzuam edhe si "enveristë". Ndoshta këtu nuk kanë gabuar, për të vetmen arsye se kundërshtari më i vendosur kundër barbarive dhe krimeve serbe ndaj shqiptarëve kishte qenë Enveri, dhe natyrisht e ndjenin se urrejtjen kundër krimeve serbe na e kishte infektuar Enveri. Kështu në këtë pike nuk janë gabuar. Madje, pse na cilësuan "enveristë", prandaj Presidenti Mejdani, kur i propozuan që tre oficerat vullnetarë që u kthyen gjallë nga lufta në Kosovë, nga 5 që ishim, të riktheheshim në ushtria, ai tha: E pamundur! Me sa duket ngafrika se mos infektonim dhe oficera të tjerë, sepse patriotizmi është sëmundje ngjitëse. Por, qëllimi I këtij shkrimi është për të vënë në dukje se këto dy javë, si autoritetet shtetërore edhe shumica e medjave të Tiranës, kanë dalë në mbrojtje të luftës çlirimtare në Kosovë dhe të UÇK-së! Dhe interesantja është se, si mediat edhe qeveria janë në unison, njësoj si në 1998-1999 edhe sot. Por me nje ndryshim të vogël: Qeveria e asaj kohe i "tradhëtoi" mediat kur u angazhua NATO-ja në luftë, u bë me UÇK-në. Ndërsa sot janë në unison, përkrah UÇK-së. Por që të jemi sa më të drejtë, duhet të pranojmë, se i vetmi institucion mediatik në Tiranë, që ka mbajtur të njëjtin pozicionim ndaj Luftës në Kosovë, në përkrahje të UÇK-së, si në ato vite edhe sot, është Radio Televizioni Shtetëror Shqiptar. Për këtë i kemi qënë dhe i jemi mirënjohës. Kjo na nderon shumë edhe si shtet. Që kjo Gjykatë Speciale kundër UÇK-së është e njëanshme, si dhe një rast i paprecedent në historinë e drejtësisë dhe të së drejtës botërore, këtë e ka pohuar edhe ish-Prokurori i kësaj Gjykate Speciale, profesori amerikan i së drejtës ndërkombëtare, Paul R. Uilliams. Ky ish- Prokuror i Gjykatës Speciale për "krimet e kryera nga UÇK-ja", para disa ditësh, kur u intervistua nga TV FaxNëes, midis të tjerave na tha, se me 30 prill të vitit 2019, në dokumentin që ai i ka dorëzuar Kongresit Amerikan , pat theksuar se është me rëndësi që komuniteti ndërkombëtar të mos lejohet ta shtrembërojë juridiksionin e Gjykatës Speciale, pasi ajo gjykatë "nuk duhej që të kufizohej në ndjekje penale të anëtarëve të një grupi të caktuar etnik dhe ta vendosë ngushtë fokusin në një klasë të shqiptarëve dhe në UÇK". Sipas tij, kjo do të ishte kundër parimeve themelore të së drejtës dhe drejtësisë së barabartë. Megjithatë, ne, ish-vullnetarët e Luftës në Kosovë, sot u jemi mirënjohës të gjitha mediave që i kanë dalë në mbrojtje UÇK-së, por, të mos u ngelet hatri që u themi se janë shumë të vonuar. Pse them se janë shumë të vonuara? Ky sensibilitet i opinionit publik shqiptar duhej të ishte bërë, së pari, gjatë viteve 1998-1999, për të shkuar si komb në atë luftë. Por ajo iku dhe shkoi e nuk kthehet prapa. Së dyti, këta politikanë e institucione dhe këto media nuk I dolën në mbrojtje UÇK-së në periudhën Prill - Korrik 2015, kur Parlamenti të Kosovës I bëhej presion për miratimin e kësaj Gjykate kundër UÇK-së. . Pse them: në atë periudhë katër mujore? Sepse në atë periudhë zhvillohej debati i ashpër në Parlamentin e Kosovës.Në muajin prill të atij viti, Hashim Thaçi, që në atë kohë ishte Kryeministër dhe njëkohësisht edhe Kryetar I Partisë Demokratike të Kosovës (PDK), (më pas President I Kosovës deri në 4 nëntor 2020), së bashku me gjithë deputetët e saj, (për fat të keq shumica e tyre ish-pjestarë të UÇK-së), si dhe në unitet të pa parë më herët me Lidhjen Demokratike të Kosovës (LDK) me të gjithë deputetët e saj si dhe ata serbë, po bënin presion ndaj pjesës tjetër të Parlamentit që të miratohej Gjykata Speciale, e kërkuar nga Asambleja e Parlamentit Europian. Dhe më e bukura ishte dhe është se kjo Gjykatë kërkohej të përbëhej me personel krejtësishtë të huaj, asnjë shqiptar, dhe përsëri të quhej Gjykatë Speciale e Kosovës.

I DASHUR TIMO,

Dy muaj më parë u shtuan pikërisht këto mornica dhimbjesh në ndjesinë time, pikërisht në një datë të tillë kalendarike ikte në Parajsë i shtrenjti im. Kjo natyrshëm ndryshonte të gjitha arsyet e lotit në rrjedhën e tij, por bënte një arsye më shumë në vetë arsyen e jetës. Ndaj libri ishte një shtrydhje e thellë lotësh, për të mos mbetur thjesht si të tilla, por të shkojnë më tej e të zhbirojnë hapësira, kujtime dhe memroje të tjera. „At… një ëndërr e gjatë“ tashmë është dhe një ëndërr për secilin që shkruan për këtë shtrenjtësi të Lartë, me germën e tij të Artë. Ju faleminderit nga zemra!

Pas një komenti...për togfjalëshin „logjika e arsyes“

Gjithnjë ka një ndryshim si në formën gramatikore, ashtu dhe në atë filozofike të ndodhisë së këtyre dy koncepteve. Kur thuhet „logjika dhe arsyeja“ edhe pse kuptojmë se kemi thënë të njëjtën gjë në filozofi ka aneksin e vetë shpjegues, por ndërsa kur vendosim „logjika e arsyes“ natyrisht kemi të bëjmë me një shtesë në formën mbiemërzore të konceptit gramatikor. Ku qëndron problemi me „logjika e arsyes“? Atëherë a është fraza “logjikë dhe arsye” gramatikisht e saktë? Gjithmonë në shkrimet e mia jam munduar ta interpretoj dhe e kam interpretuar logjikën të nënkuptoj një formë sistematike (premisë-arsye-përfundim) të arsyes. Pra, duket se jemi duke thënë një fjalë (arsye) dhe një degë të asaj fjale (logjikë). Por “dhe” sugjeron se ato janë dy gjëra të ndara. Nëse kuptimi im për këto dy fjalë është i saktë, do të ishte si të thoja “shkencë dhe biologji”. Ndërsa biologjia është një degë e shkencës. A konsiderohet logjika një fjalë e degës së arsyes? Apo janë këto dy fjalë të ndara? Ndërsa Bardhyl Maliqi argumenton: „në togfjalëshin tuaj “llogjika e arsyes” ka diçka të rëndësishme që nuk shkon. Logjika është shkenca që studion ligjet e mendimit dhe format e tij. Ndërsa arsyeja është shkalla më e lartë e veprimtarisë njohëse të njeriut, aftësia mendore për të gjetur shkaqet dhe për të zbuluar thelbin e dukurive,..Janë dy fjalë me kuptime homologe që nuk mund të pranëvihen.“ „Arsyeja“, që e gjej në këtë rast i jep të drejtë Bardhylit në anën gramatikore, dhe normalisht e postuar me këtë kontekst në shkëmbimin e nocionit të filozofisë është paksa më ndryshe, sepse logjika është më shumë fjalë e një filozofie dhe kjo e fundit ka një kuptim më të mirë të kuptimit të saj (ka edhe etiketa terminologjie / përcaktimi që tregojnë se këto pyetje mund të bëhen). Kjo varion nga interpretimi i përditshëm. Një nga gjërat më të çuditshme në lidhje me interpretimin e përditshëm është se për një moment nën “arsyetimin logjik” të gjitha interpretimet duken, për aq sa mund të themi, të jenë të vërteta të përjetshme dhe objektive. Arsyeja është aftësia e kuptimit të vetëdijshëm të gjërave, zbatimit të logjikës dhe përshtatjes ose justifikimit të praktikave, institucioneve dhe besimeve të bazuara në informacione të reja ose ekzistuese. Arsyetimi mund të ndahet në forma të arsyetimit logjik, siç janë: arsyetimi deduktiv, arsyetimi induktiv dhe arsyetimi rrëmbyes. Në mënyrë të ngjashme, ligjet e logjikës janë atje dhe punojnë për të na udhëhequr në përfundime të sakta, pavarësisht nëse i duam apo jo. Ato janë tipare të universit, jo konventa shoqërore si paratë. Kjo vlen edhe për faktet që shpjegojnë teoritë shkencore: bota mund të përshkruhet matematikisht shumë kohë para se të ekzistonin qeniet njerëzore, dhe më gjatë akoma përpara Galileo, Kepler dhe Neëton. Disa njerëz, e di, e mohojnë këtë. Ata do të argumentonin se ato që duken si tipare të universit janë thjesht truke të dobishme njohëse në të cilat ne kemi ngecur dhe se ne jemi zgjedhur për ato zakone njohëse pa iu referuar të vërtetave të tyre më të gjera. Kjo është qartë se si funksionojnë shumë instikte: peshqit, për shembull, tremben lehtësisht nga gjërat që lëvizin sipër tyre pa pasur domosdoshmërisht ndonjë koncept të zogjve, apo edhe njerëzve që peshkojnë. Një futbollist mund të godasë një top ose një kundërshtar pa pajisjet intelektuale të kërkuara nga një oficer artilerie që përpiqet të bëjë që një predhë të zbresë në shenjë. Por lloji i arsyetimit të nevojshëm për të arritur në përfundime logjike ose matematikore është i ndryshëm në natyrë nga njohuritë e nënkuptuara që marrim për pjesën më të madhe të jetës sonë. Së fundi ekziston një analogji edhe me shikimin e gjërave. Askush nuk dyshon që shikimi ynë ka evoluar, dhe as që është specifik. Ne e shohim botën shumë ndryshe nga mënyrat në të cilat bëjnë kafshët e verbra, ose insektet me sytë e tyre të përbërë. Kafshët me shikim dylësh e shohin botën ndryshe nga ato që kanë sytë e vendosur për të parë anën për grabitqarët. Por asgjë nga këto nuk është një argument se bota që ne shohim nuk ekziston. Macja sheh një zog në lëndinën time krejt ndryshe nga mënyra se si bëj unë. Zogu i zi, nga ana e tij, e sheh macen në një mënyrë që unë nuk do ta njihja, ndërsa krimbi që po ha nuk sheh aspak askënd nga ne. Por krimbi, macja, zogu dhe unë të gjithë ekzistojmë. Ata kanë një arsye që janë. Por, vizionet tona për njëri-tjetrin janë të papërsosura, por jo mashtruese. Mendoj se e njëjta gjë vlen edhe për intuitat tona në lidhje me logjikën, racionalitetin dhe aritmetikën. Pyetja me të vërtetë interesante është nëse e njëjta gjë vlen edhe për intuitat apo zbulimet tona morale, që rreken mes logjikës dhe arsyes.

SKELA "JET SCAFOLDING" CILËSI, PROFESIONALIZËM, GARANCI

Skela "Jet Scafolding" tregon gjithnjë e më shumë përkujdesje në të tre elemntët e saj të suksesit. Themelet e mira janë thelbësore. Shpesh kornizat e skelave kërkojnë më shumë pllaka bazë të thjeshta për të kryer dhe përhapur në mënyrë të sigurt ngarkesën. Skela "Jet Scafolding" përdor pllaka bazë në sipërfaqe të betonit. Për sipërfaqet si trotuaret ose pllakat bazë të asfaltit janë të nevojshme. Për sipërfaqet më të buta ose më të dyshimta përdor tabela të vetme, nën një standard të vetëm, një tabelë e vetme duhet të jetë së paku 1.000 centimetra katrorë (160 in2) pa një dimension më të vogël se 220 milimetra, trashësia duhet të jetë së paku 35 milimetra (1.4 in). Për skelat e ngarkesës më të rënda mund të kërkohet shumë më tepër elementë të betonit të vendosura në beton. Në hapat e pabarabartë të terrenit që priten për pllakat bazë, rekomandohet një madhësi minimale e hapit prej rreth 450 milimetra (18 in). Një platformë pune kërkon që elementë të tjerë të jenë të sigurt. Ata duhet të jenë të ngushtë, të kenë binarët me mburojë të dyfishtë dhe të gishtin dhe të ndalojnë dërrasat. Duhet gjithashtu të sigurohet qasje e sigurt dhe e sigurt.

Komponentët themelorë të skela "Jet Scafolding" janë tubat, bashkuesit dhe dërrasat. Tuba zakonisht bëhen prej çeliku ose alumini; megjithëse ka skela të përbërë që përdor tuba të fibrave të qelqit të mbështjella me filamente në një matricë najloni ose poliestër, për shkak të kostos së lartë të tubit të përbërë, zakonisht përdoret vetëm kur ekziston rreziku nga kabllot elektrike që nuk mund të izolohen. Nëse janë çeliku, ato janë ose "të zeza" ose galvanizuar. Tubat vijnë në një sërë gjërash dhe një diametër standard prej 48.3 mm. (1,5 tubacione NPS). Dallimi kryesor midis dy llojeve të tubave metalik është pesha më e ulët e tubave të aluminit (1.7 kg / m në krahasim me 4.4 kg / m). Megjithatë ato janë më fleksibile dhe kanë një rezistencë më të ulët ndaj stresit. Tuba zakonisht blihen në gjatësi 6.3 m dhe pastaj mund të priten në madhësi të caktuara tipike. Shumica e kompanive të mëdha do t'i shesin tubat e tyre me emrin dhe adresën e tyre për të penguar vjedhjen. Bordet ofrojnë një sipërfaqe pune për përdoruesit e tribunave. Ata janë dru të kalitur dhe vijnë në tre trashësi (38 mm (e zakonshme), 50 mm dhe 63 mm) janë një gjerësi standarde (225 mm) dhe janë një gjatësi maksimale prej 3.9 m. Mbërritjet e tabelës mbrohen me pllaka metalike të quajtura pranga ose ndonjëherë pllaka gozhdë, të cilat shpesh e kanë vulosur emrin e kompanisë në to. Dyllat e tribunave të drurit në Britani të Madhe duhet të jenë në përputhje me kërkesat e BS 2482. Po ashtu, përdoret edhe stolisje druri, çeliku ose alumini, si dhe pllaka të laminuara. Përveç tabelave për platformën e punës, ekzistojnë bordet e vetme të cilat vendosen nën skelë nëse sipërfaqja është e butë ose që dyshohet ndryshe, megjithëse mund të përdoren edhe bordet e zakonshme. Një tjetër zgjidhje, e quajtur skatepad, është bërë nga një bazë gome me një pllakë bazë të formuar brenda; këto janë të dëshirueshme për përdorim në tokë të pabarabartë pasi ato përshtaten, ndërsa bordet e vetme mund të ndahen dhe duhet të zëvendësohen. Skela, e quajtur edhe skelet, është një strukturë e përkohshme e përdorur për të mbështetur ekuipazhin e punës dhe materialet për të ndihmuar në ndërtimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e ndërtesave, urave dhe të gjitha strukturave të tjera të bëra nga njeriu. Skelat janë përdorur gjerësisht në vend për të pasur akses në lartësitë dhe zonat që përndryshe do të ishin të vështira për t'u arritur.

JET
SCAFFOLDING
LTD

Jet Scaffolding
Unit 212 Flexspace
5 Elstree Way Borehamwood
London
WD6 1SF

Tel: 0192 351 8933
Mob: 077 3874 0018
E-mail: info@jetscaffolding.com

**"Skela Jet" është e bazuar
në Watford, Hertfordshire dhe mbulon
të gjitha zonat në Londër.**

...MOS I ZGJËNJENI TË DASHURIT TUAJ

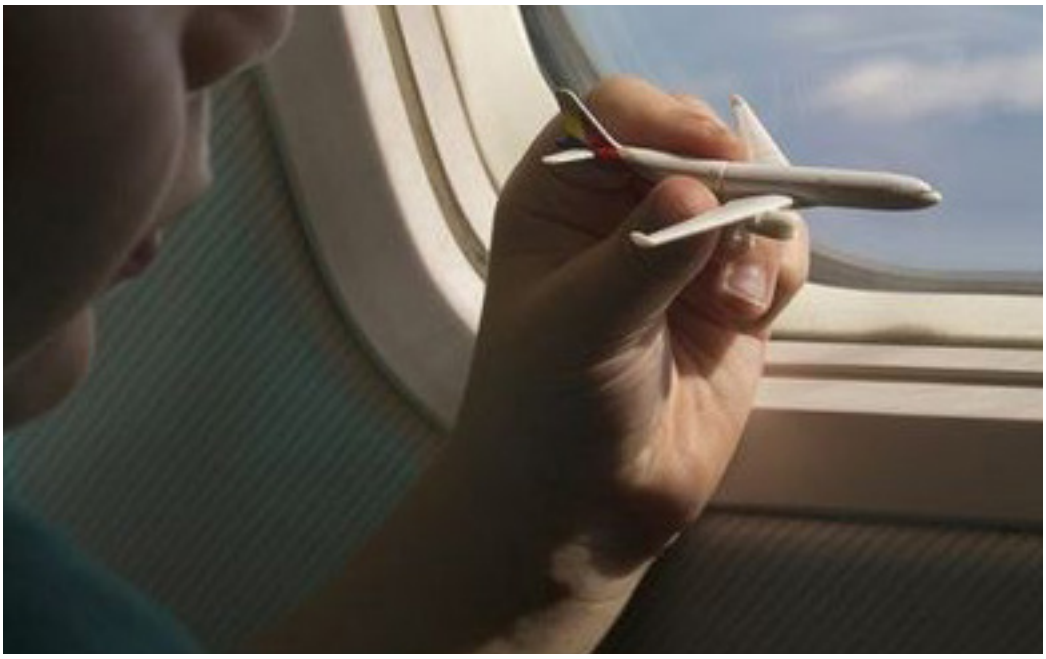

Në një udhëtim me avion, midis shumë pasagjerëve, ndodhej edhe një djalë i vogël. Teksa avioni ecte midis reve drejt destinacionit, disa prej pasagjerëve i kishte zënë gjumi, disa bisedonin, e fëmija luante për qefin e tij me një makinë lodër.

Një moment, avioni nis të dridhet shumë dhe të gjithë pasagjerët i kap paniku. Filluan ulërima dhe thirrje dëshpërimi gjithandej. Madje një burrë i cili ishte ulur ngjitur me djalin e vogël, u ngjesh pas sediljes dhe kish ngrirë i tëri nga frika. I vetmi që nuk u shqetësua fare, ishte djali i vogël i cili vijoi të luante me lodrën e tij, totalisht indiferent për çka po ndodhte.

Pasi avioni doli nga zona e rrezikshme dhe u ul shëndoshë e mirë, burri pyet djalin e vogël: "Vogëlush më ke mahnitur, si ka mundësi që nuk u frikësove aspak ndërkohë që ne të gjithëve po na pushonte zemra?"

Djali iu përgjigj: "Piloti i këtij avioni ishte babi im dhe ai më pati premtuar se do të mbërrijmë shëndoshë e mirë. Ai kurrë nuk më zhgënjen".

Mësimi:

Dashuria e vërtetë e pajis njeriun me besim të plotë. Njeriu i zemrës nuk të lë asnjëherë në baltë. Kjo është diçka shumë e bukur, por kujdes, mos i zgjënjeni të dashurit tuaj sepse ata ju besojnë verbërisht. (Mësimi)

KONFERENCË SHKENCORE NË NDER TË PROF DR ZYHDI DERVISHI

Aty nga muaji maj i vitit të kaluar Universiteti "Fan S. Noli" i Korçës dhe pikërisht Departamenti i Shkencave natyrore dhe Shkencave Humane, gjithashtu dhe dhe Departamenti i Shkencave Sociale, në bashkëpunim me Universitetin "Hasan Prishtina" të Prishtinës, dhe Departamentin e Sociologjisë të Universitetit të Tiranës organizuan një Konferencë Shkencore Kombëtare me temë: "Arritje dhe sfida në fushën e studimeve sociologjike në Shqipëri: Prof Dr Zyhdi Dervishi, protagonist dhe model i një studiuesi të suksesshëm". Menjëherë pas një organizimi model me materiale mjaft efikase dhe postera të mirëideuar organizatorët botuan Vëllimin e III-të "Natyra dhe Kultura" (2019) ku janë përfshirë të gjitha referatet dhe përshëndetjet. Katër përshëndetjet dhe gjashtëmbëdhjetë referatet shkencore e bëjnë këtë botim një vlerë të rëndësishme shkencore dhe mjaft efikase për vlerat e saj. Ky botim i veçantë i buletinit shkencor të Universitetit "Fan S. Noli" me një redaksi botuese të përbërë nga emra të njohur të fushës akademike si Prof. dr. ALI JASHARI Prof. dr. GJERGJI PENDAVINJI Prof. dr. LORENC EKONOMI Prof. dr. GJERGJ SINANI Dr. MAGDALINI VAMPA Dr. EDA STASA Dr. ARTO ADILI Dr. RAFAIL PRODANI Dr. ARBEN GJATA Dr. MARIA DOJÇE ka realizuar një botim të rëndësishëm. Prof. dr. Sabri LAÇI, Dekan i fakultetit Filologjik, Universiteti i Tiranës midis të tjerave është shprehur se "Përzgjedhja e Prof. dr. Zyhdi Dervishit, njëri prej sociologëve më të spikatur të ditëve të sotme, si figurë qendrore e tubimit të sotëm, është, pa asnjë dyshim, gjetje origjinale dhe meritë e veçantë e Rektorit të Universitetit "Fan S. Noli", Prof. dr. Ali Jashari, e Dekanit të Fakultetit të Shkencave Natyrore dhe Humane, Prof. Dr. Gjergji Pendavinji, e pedagogëve të departamentit të Shkencave Sociale të atij fakulteti. Universiteti i Tiranës dhe të gjitha universitetet e tjera në hapësirën shqiptare në Ballkanin Perëndimor jo vetëm duhet ta kenë zili Universitetin e Korçës, por duhet ta falënderojnë e ta shohin atë si model shumë të mirë të punës shkencore kreative, si shembull bashkëpunimi ndëruniversitar dhe promocioni për personalitetet e shquara të botës akademike shqiptare." Ndërsa Prof. as. dr. Arsim Sinani Universiteti i Prishtinës, Fakulteti Filozofik, Departamenti i Antropologjisë dhe Drejtor i Institutit për studime sociale e humanistike theksoi se "Më ka bërë shumë përshtypje perceptimi i problematikave që i ka shtjelluar me shumë kujdes profesori i nderuar Zyhdi Dervishi në kontinuitet të veprimtarisë së tij. E kam thënë dhe po e përsëris në këtë shkrim timin, për te dhe për veprën dhe punën e tij, se në shoqërinë shqiptare vlerësimet vijnë pas vdekjes. Mirë do të ishte që te rasti i profesor Zyhdi Dervishi kjo mos të ndodhte, pasi ai është një intelektual dhe një studjues mjaft i rëndësishëm dhe kontributi i tij për kulturën, arsimin dhe shoqërinë shqiptare është shumë i madh. E kam ndjekur me vëmendje një kohë të gjatë dhe më ka bërë shumë përshtypje qetësia e profesor Zyhdi Dervishi, edhe sot nuk e kuptoj këtë qetësi se si ka mundësi një njeri, intelektual, në këtë kaos që ka kaluar shoqëria shqiptare të jetë kaq i qetë dhe të vazhdojë të punojë pavarësisht nga këto sfida." Më tej Prof. dr. Altin SHEGANI nga Fakulteti Juridik, Universiteti i Tiranës theksoi se "Të përshkruash, vlerësosh dhe analizosh personalitetin e Prof. Dr. Dervishit, është sa e thjeshtë dhe e vështirë. E thjeshtë, sepse dëshmohet individi model i qytetarisë, model i intelektualit lider në kërkimin dhe produktin shkencor; E vështirë, sepse fuqia e fjalëve të mia nuk është shteruese.". Më tej në këtë botim fjalën e kanë refereatet shkencore kuhstuar kësaj figure mjaft të mirënjohur të fushës së sociologjisë në rrjedhën akademike shqiptare. Kam nderin të jem dhe unë në këtë botim duke referuar shkencërisht për poetin, shkrimtarin dhe akademikun e nderuar.

VILA RONEL

V.R
Bar & Restaurant

Vila Ronel Bar
& Restaurant
46 Birchington Road
London
NW6 4LJ

020 7624 1385

www.vilaronelrestaurant.co.uk
Reservation@vilaronelrestaurant.co.uk

POLITIKA E ERRËSIRËS: STILI SENEKAN DHE ROLI I DRITËHIJEVE NË ROMANIN "OLIGARKËT"

Hyrje

Ndërsa lexon romanin e fundit të Vili Minarollit "Oligarkët" sjell në plan të parë arsyen me të cilën Walter Benjamin e sqaron më së miri thelbin "se autoriteti i një narrativi varet aq shumë nga kuptueshmëria e tij", saqë vetëm kur ai bëhet i tillë, i kuptueshëm, i qartë me thjeshtësinë e tij mund të rritet në të vërtetë nga errësira dhe dritëhijet e tjera. Me këtë citim, Benjamin, na ofron të nënkuptohet dhe ajo që jep vetë thelbin e narativit, që qartëson se ai që nuk di të komunikojë, ose komunikon keq, në një kod që i përket vetëm atij ose disa të tjerëve, „është i papëlqyer, dhe përhap vetëm zullum për veten e tij e regres për pjesën tjetër". Nëse ai komunikon keq qëllimisht, Benjamin shprehet se „ai është i lig, ose të paktën një person i paqëndrueshëm", sepse sipas tij ai imponon ankth ose mërzi tek lexuesit e tij. Ndaj Minarolli, jo më kot tek ky roman paraqet stilin e thjeshtë mbi baza estetike dhe praktike, kjo e fundit nga përvoja e tij e gjatë në politikën e pas viteve nëntëdhjetë, ku natyrshëm ka se çfarë të huazojë nga Orëell, mbi moralin dhe bazat politike.

Stili senekan, ose tradita e stilit të njohur

Stili i thjeshtë e ka mbartur kryesisht leximin në dritën që duhet për të parë e dekoduar politikën e errësirës. Ndryshe nga mjaft shkrimtarë të tjerë, që shpesh nuk arrijnë të zotërrojnë stilin e thjeshtë, si formë e domosdoshme e letërsisë në tema të tilla, Minarolli jo vetëm që e bën pronë të narrativit të tij, por edhe e thek akoma më sqimët për t'u bërë realisht i denjë dhe i kuptueshëm për një masë të gjerë e të madhe lexuesish. Këtë në jo pak raste ka përdorur Orëell, i cili është konsideruar si mjeshtri i këtij stili i shekullit të njëzetë. Ky stil i thjeshtë, i njohur si tradita e stilit „të njohur" të përfaqësuar nga Dryden, Swift, Defoe dhe Hazlitt, shkon edhe në një narrativ me tematikë informale, biseduese, të pastër, lëvizëse e të shpejtë. Ky stil dihet tashmë, se që në vitet gjashtëdhjetë, kishte fituar besnikërinë e shumicës së intelektualëve.

Kësisoj, jo më kot Minarolli u largohet abstraksioneve mistifikuese, po aq tek "Oligarkët" është mjaft larg edhe zhargonit teknik, shkruan dhe meton mesazhet pa nevojë abstrakte, por me zë të thjeshtë, e jo me ton të lartë, jo pompozisht pedant, apo me poza ekspozuese narrative. Minarolli nuk e kthen në zhargon prozën e tij, por edhe pse duket diku hermetike, nuk është në kuadraturën e gurtë, është fluide, e depërtueshme, e komunikueshme, e pastër dhe e kthjellët, ku me të drejtë gjatë gjithë leximit qaset dhe pritet një shkrim i tendosur qashtër dhe i shkoqitur mirë, tejet fin dhe letrar. Autori largohet nga thellësia e errët, dhe ajo që mbetet të nxjerr dritë nga kjo errësirë është proza në tërë angazhimin e saj. Këtu janë disa paragrafë që mund të shërbejnë si ekzemplarë, për të nxjerrë pak a shumë jo thjesht dhe rastësisht atë që buron nga ky stil i thjeshtë e i mirëkuptueshëm i Minarollit.

Paragrafi i parë: "T'u njihet prona, por asnjëherë nuk do t'ua japim pronën e tyre." shkroi Aleksi, por nuk vazhdoi ç'ka u tha më tej. Kur ngriti kokën, vuri re se edhe folësi e kishte ndërprerë leximin dhe me një buzëqeshje që nuk iu duk natyrale, po vështronte tej e përtej sallën. Pastaj vazhdoi leximin: "Pasuria e tyre na përket neve, se ne e bëmë." vazhdoi të shkruante Aleksi dhe ra në mendime, pa pasur ndonjë interes në ato që po dëgjonte më tej . Iu kujtua familja e tij, prindërit, vëllai më i madh dhe një motër që kishte në fshat, të cilët punonin në kooperativë."

Paragrafi i dytë: "Ne, komunistët reformatorë, do të zbatojmë strategjinë tonë në ekonomi, sipas së cilës kapitalistët dhe pronarët e ardhshëm në një vend socialist, të jemi ne dhe njerëzit tanë. Me këtë strategji, brenda dy-tri legjislaturave do të arrijmë që nga klasa komuniste të krijojmë klasën kapitaliste, e cila do të na përjetësojë në pushtetin politik të së ardhmes, të cilin e kemi planifikuar dhe po e përgatisim vetë."... *(vijon në faqen 13)*

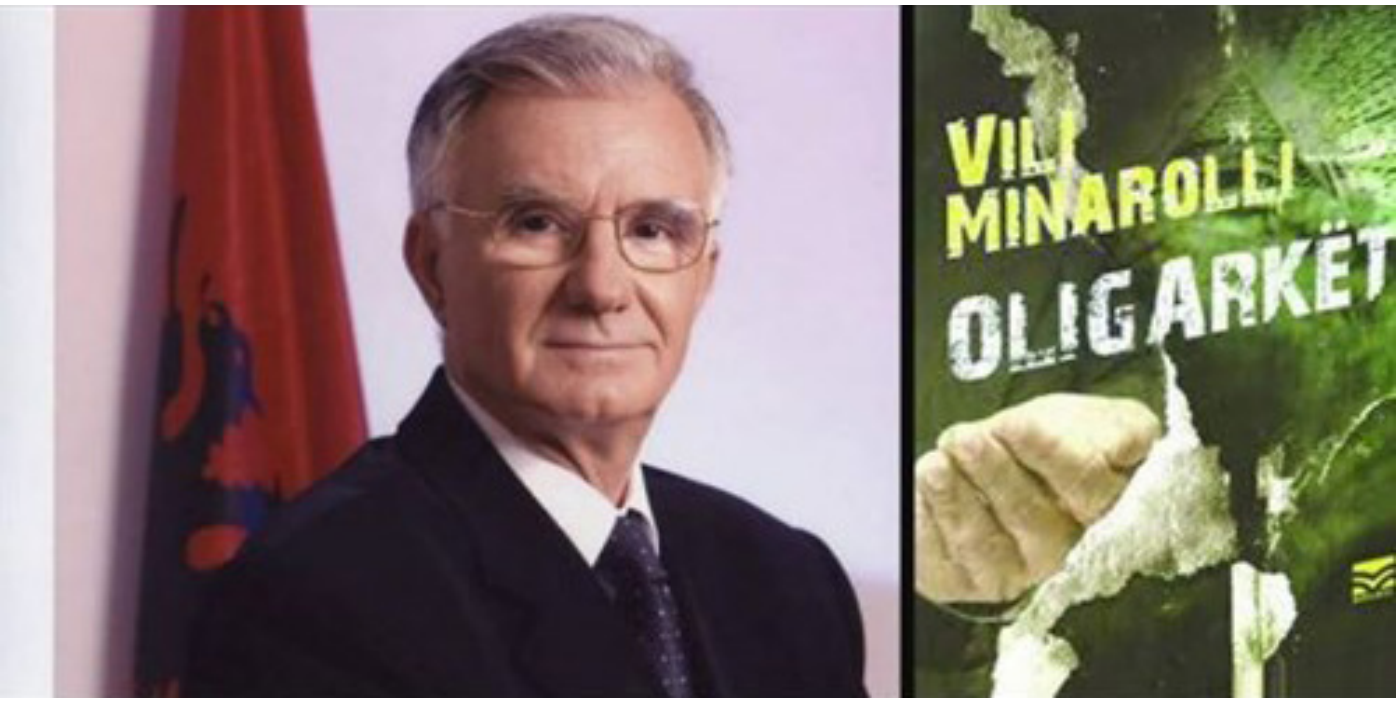

(vijon nga faqja 12)...
Paragrafi i tretë: "Kam ardhur të takoj disa familje, shumica në fshatra, që kanë njerëzit e tyre jashtë, kryesisht prej atyre që janë arratisur. Njerëzit e tyre jashtë u dërgojnë herë pas here dollarë, por, që kur ne, domethënë shteti,- vazhdoi të shpjegonte ai,- filloi tua blinte me njëzet lekë një dollarë dhe jo me shtatëdhjetë si më parë, ata nuk po kthejnë më. Ne erdhëm t'u mbushim mendjen që të na i shesin neve. Ti e kupton nevojën që ka shteti për valutë… Por, si duket, edhe ata presin të vijë një kohë tjetër. Ja, për këtë, siç e kemi edhe porosinë, erdhëm të kërkojmë ndihmën tuaj. "

Duke mos u ndalur në atë që lexuesi e kupton fare thjesht mes stilit të thjeshtë tek romani, sikurse dhe tek këto tre paragrafë të shkëputur, le të themi qartë se gjuha dhe mesazhi i narrativit janë një variacion tipologjik, rrëfyes dhe sqarues, mjaft fluid, që duke pranuar për hir të argumentit vlerën e domosdoshme të koncepteve Lacaniane, ne mendojmë se vetëm këto paragrafë, ose këto fjali në këto shembuj mjaftojnë të themi se e gjithë e shkruara e romanit është sipas standardeve të stilit të thjeshtë, ku natyrshëm dhe logjikshëm sintaksa nuk torturohet, idea dhe thelbi i saj nuk bëhen tërkuzë, por pikëtakojnë tërë ato që ka pasur në mendje autori dhe ato që dalin si dytësore në prurjen e tij.
Duhet të sqarojmë se në retorikë, termi stil i thjeshtë i referohet fjalës ose shkrimit që është i thjeshtë, i drejtpërdrejtë dhe i drejtpërdrejtë. Njihet gjithashtu si senekan, që vjen nga koha e shkrimeve filozofike të shkrimtarit Seneka, (rreth 4 para Krishtit – 65 pas Krishtit) që ishte një burrë shteti, filozof dhe dramaturg romak. Kjo vjen nga stili afektiv i Senekas, që është shumë deklamues në marshimin e tij të efektit të tingullit për t'i dhënë jehonë fjalës së tij të shkruar, në nuancat e vetë mesazhit që metohet. Në kontrast me stilin madhështor, ky stil nuk mbështetet shumë në gjuhën figurative. Stili i thjeshtë lidhet zakonisht me shpërndarjen e informacionit nga fakti, si në shumicën e shkrimeve teknike. Sipas Richard Lanham,"tre vlerat qendrore" të stilit të thjeshtë janë "Qartësia, Shkurtësia dhe Sinqeriteti" (Analizimi i Prozës, 2003).

Retrospektiva narrative mes këtij stili

Rrjedhat në narrativ nuk janë thjesht një bosht që sillet dhe rrethrrotullohet në pikiatën e tipit Aleks Kristo, që "ndonëse nuk ishte aktiv në këto ndryshime dhe zhvillime, e kuptonte se ngjarjet po ndiqnin pikërisht rrjedhën", por një arsye më shumë me të cilën retrospektiva narrative kërkon të bëjë diskursin e ngjarjeve mes këtij stili të lartcituar. E me këtë stil kuptohet më së miri se si "së pari u krijua Komiteti i Helsinkit për Mbrojtjen e Lirive dhe të Drejtave të Njeriut, me në krye njeriun që lidhej drejtpërdrejt me nivelet më të larta të nomenklaturës komuniste". Më tej stili i tillë na jep qartë restrospektivën "Në javën e parë të dhjetorit u organizua një takim i të parit të vendit me një grup studentësh dhe pedagogësh, që në dukje u zgjodhën nga vetë studentët, por në të vërtetë lista e emrave pjesëmarrës, me ndonjë përjashtim, dhe e personave që do t'i propozonin, ishte hartuar më parë nga operativët e Sigurimit të Shtetit, të cilët ndiqnin nga afër veprimtarinë e universitetit." Detajet e autorit janë mjaft efikase në këtë retrospektivë, pasi na jepet qartë të kuptojmë se "Në këtë takim, pas ditirambeve që u thanë për kreun e vendit, sidomos nga pedagogë anëtarë të partisë, ky i fundit tha se ishte për pluralizmin politik dhe u propozoi pjesëmarrësve të krijonin partinë e tyre." Ky pluralizëm politik tashmë kishte vënë në skalion të parë angazhuesit e dritëhijeve dhe duke bërë lojën e studentëve "vendosën krijimin e partisë së parë opozitare, në drejtim të së cilës ishin jo pak komunistë apo njerëz të lidhur me nomenklaturën komuniste, si dhe nga ata që kishin qenë në shërbim të Sigurimit të Shtetit. Pas së parës parti politike, si kërpudhat pas shiut mbinë një sërë partish të tjera, në dukje si etje e një populli që i kishte munguar për gati gjysmë shekulli pluralizmi politik, por në të vërtetë ishte realizimi i një skenari të hartuar me mjeshtëri për ta zhvlerësuar që në embrion këtë proces të rëndësishëm për demokracinë e porsalindur."
Dhe fill pas kësaj retrospektiva qaset duke e parë Aleksin, aktiv, vëzhgues të gojës së tregut, kapitalist me cigaret e Turqisë, rregullator në dogana, kafepirës i "Dajtit", kartmonedha mbajtës dhe lëshues i bëshëm i zërit në TV…, pra Aleksi që tashmë fliste dhe piqte rrugën e ndritur të kapitalizmit, të cilën e kishte sharë dhe mallkuar me rrënjë e me fis më parë: "Tjetri e vështroi përmes tymit të cigares si pa ndonjë interes të veçantë dhe pa folur i tregoi me dorë karrigen.
- Ju dëgjova mbrëmë në takimin me kreun e shtetit dhe doja të bisedoja për ndonjë bashkëpunim të mundshëm, kuptohet, me interes të ndërsjellë.
- Kush jeni ju dhe përse është fjala, se nuk po ju kuptoj?
- Keni të drejtë. Më quajnë Aleks dhe kam disa muaj që kam krijuar një kompani. Jo ndonjë gjë e madhe, por kam blerë disa mjedise që mund t'ju interesojnë.
- Ku i keni këto mjedise?- foli ai me një ton, në të cilin Aleksi dalloi interesimin e tjetrit.
- Më falni. Pa dashje dëgjova bisedën me ata të dy që ikën dhe e kuptova se përse interesoheni. Mjediset i kam edhe në qendër, por nga sa dëgjova mbrëmë ju interesoheni për të ndërtuar.
- Po, kemi rënë dakord për ndërtime në qendër, që ta shndërrojmë krejt qytetin.
- Kuptohet se fuqia ime financiare nuk më mundëson tani për tani ndërtime të mëdha, por unë kam disa troje të miat këtu në qytet, të tjera në bregdet, sidomos në jug. Kam blerë disa ish-ndërmarrje, të cilat së shpejti fillojnë nga prodhimi dhe jam në lidhje me një kompani turke që prodhon cigare."
Duke shkëputur këtë paragraf si një arsye më shumë në këtë retrospektivë të narrativit mes këtij stili kuptojmë qartë edhe atë që vetë autori e shkëput nga Volteri, ku mësohet se "Rastësia është një fjalë e zbrazët për nga kuptimi, asgjë nuk mund të ekzistojë pa një shkak."

Politika e errësirës dhe dritëhijet

Zbulimi i dritëhijeve dhe vetë efektit të errësirës në këtë roman na jep mundësinë të kuptojmë realitetin e kamufluar të asaj kohe të vështirë si të ishte një pikturë, dhe tek ajo pikturë ka me hije të imëta, ku nuk i mungon dritëhija e madhe dramatike. Megjithëse kjo mund të thuhet në mënyrë metaforike, për të treguar emocione gjithëpërfshirëse dhe fluksin narrativ, e njëjta gjë mund të thuhet për mizanskenën vizuale të romanit ku protagonisti nuk është thjesht individi, por e tëra e strukur në këto dritëhije dhe efekti i kësaj errësire të gjatë në një kohë të tillë që është ngulur pikiatë.
Prania e dritës dhe errësirës së mirëfilltë në tablotë përshkruese të këtij romani hedh një themel vizual që shpesh projekton në strukturën më të madhe narrative. Imazhet e dritës intensive dhe hijet e errëta janë të ndërlidhura me goditjen e penelit në mënyrë të ngjashme në komplot, ku dritëhija funksionon si poetikisht dhe narratologjikisht.

A DO TË MËSOJMË NGA PËSIMET E VALËS SË PARË COVID?

Tani kanë kaluar gati 11 muaj që kur dëgjuam për herë të parë për një koronavirus të ri dhe vdekjeprurës në Kinë. Ishte koha kur rilexuam Ezopin. Dashje pa dashje Ezpi më duket se kishte folur qartë me fabulat e tij. Unë në një shkrim të atyre ditëve e përmenda, por në ato ditë sigurisht nuk ishte më aty vëmendja. Ndikimi i këtij virusi duket krejt natyrshëm tashmë se ka qenë i madh. Artikulli im i atyre ditëve përdori në mënyrë të dobishme fabulën e Ezopit për 'djalin që qau ujku' për të ilustruar problemin. Ekzistonte një listë e gjatë e shembujve ku isha siguruar që një sëmundje e re do të bënte kërdi vetëm që pretendime të tilla të tejkaloheshin sikurse janë: 'forma njerëzore e sëmundjes së lopës së çmendur' (varianti-CJD), SARS, gripi i shpendëve dhe gripi i derrit, sigurisht janë më të dukshmet, pa shkuar tek disa forma të tjera gripore sikurse dihen dhe qasen nga forma e quajtur gripi spanjoll. Por në fund të fabulës së Ezopit, theksova se ekziston një ujk i vërtetë - në këtë rast, është Covid-19. dhe kështu udha e errët mes dhimbjes dhe torturës virale kaloi në jo pak raste në humbje të ndjeshme prindërore, të afërmish, të shtrenjtish … e më gjerë miqsh e kolegësh të papërsëritshëm. Mësuam dhe u bindëm. Mësuam nga izolimi, bllokimi, kufizimet… Dhe duke pasur parasysh atë që kemi mësuar që atëherë, çfarë duhet të bëjmë tani për të luftuar pandeminë? Unë mendoj se tre fjalët tona duhet të jenë përulësia, skepticizmi dhe liria. Nëse duam të gjejmë mënyrën më të mirë për të ecur përpara, është e rëndësishme të fillojmë duke mësuar mësime nga ajo që ka ndodhur tashmë. Në veçanti, ne duhet të pranojmë atë që kemi gabuar. Ne duhet t'i përdorim ato mësime për të na inkurajuar që të jemi me mendje të hapur dhe skeptikë për çdo hipotezë dhe pretendim që dëgjojmë, pavarësisht nëse vijnë nga qeveritë, autoritetet shëndetësore, mbështetësit e bllokimit ose skeptikët e bllokimit. Dhe ne duhet të largohemi nga një mani me këtë sëmundje dhe të shohim pamjen më të gjerë të asaj që po ndodh.

RAMA KA DALË NGA LUFTËRAT E KULTURËS

„Rilindja“ dhe rilindasit e sotëm të Ramës duket se do të ndjekin një axhendë që do të tmerrojë murin politik

Rama ka dalë nga luftërat e kulturës. Kjo është historia e vërtetë pas luftës infantile në mesin socialist-rilindje. Ekipi i socialistëve, i sinqertë, me ardhjen nga ditët e vështira në opozitë, duke thithur ekipin e braktisur, të ndarë e të dyzuar nga kohërat me ‘këneta“ e „moçale“, duket tashmë se është më pak i prirur për zgjim. Në anën tjetër rilindja e Ramës, ekipi i mbledhur dhe i seleksionuar përditë, duket qartë se ka nuhatjen e një grushti shteti të zgjuar, që lëviz e shkul përditë levat e pushtetit të shkatërruar nga një klikë PS-je, duke zëvendësuar me specialistë, të kudondodhur, apo dhe kudovjedhur. Një qeveri e përfshirë në një valë votash të organikës tradicionale duket se po zëvendësohet me grumbullime borgjeze të rrjedhshmërisë gjinore, eko-marrëzisë dhe kthimit të syve të verbër, ndërsa institucionet zhdukin themelin e zgjimit. Ne shohim të shkojmë drejt një tradhëtie të madhe politike.

Sigurisht askush nuk e di me siguri se çfarë po ndodh në Kryeministri. Kjo është vetë pjesë e problemit. U votua për të bërë një ekip nga radhët e socialistëve, të cilët e votuan masivisht, dhe megjithatë tani ata janë dhe ne jemi të qeverisur nga një mishërim i shekullit të 21-të në formën mesjetare pa Gjykatë Kushtetuese, me fraksione të drejtuara nga njerëz që askush prej nesh nuk ka votuar kurrë për të konkurruar për hyrje, duke kërkuar të lëkundë drejtuesin në këtë drejtim ose atë drejtim. Nëse askush në Qeveri nuk e kupton se sa keq duket për publikun - të cilët po zvogëlohen nga mbrojtësit e udhës së panjour në thjesht spektatorë të njerëzve të zhurmshëm që kërkojnë një vend në tryezën e vendimmarrjes së Ramës - atëherë kalbja në krye është dukshëm më e thellë sesa dyshonte ndonjë prej nesh. Por një gjë që mund të nxjerrim nga intriga para-moderne, anti-demokratike në Rilindje është se Kryeministri po tërhiqet nga shqetësimet ‘më të ashpra’ politike, si Drejtësia dhe Anëtarësimi në BE, në favor të stilit më kozmopolit, konsensual, kolorit dhe vëmendje-tërheqës në ballkonin e coviduar tashmë me të huajin e politikës, për të cilin ai njihej kur ai ishte kryetar i Bashkisë së Tiranës dhe kur gjithnjë konkuronte si fituesi global i drejtimit të bashkisë.

E gjithë gjëja është hiper-personalizuar, natyrisht, e cila nuk është e dobishme për të kuptuar lëvizjen e madhe politike që po ndodh tani. Pra, është e gjitha kukafshehti. E fshehta është alumini i përafërt, pa të folur i poltikës dështake të jashtme dhe ngasja qorre e Minishengenit, të cilin klasat e bisedimeve të ngatërruara dhe të hutuara e konsiderojnë përgjegjëse për çdo Gjë të Keqe që ka ndodhur këto katër vitet e fundit, nga ajo që po debatohet në lidhje me situatën e deri tek anëtarësimi. Urrejtja kundërshtare është e dashura e zgjuar e Ramës: e gjelbër, politikisht korrekte për çështjet pykë, e tmerruar nga Covid-19, në atë mënyrë që rrethnajat e pasura që shkonin nga kuturu diku, tashmë nga këtu janë nisur kuturu. Hidhni në një sy në këtë përzierje qeveritare, tashmë më së miri do ta kuptoni se ju keni në tryezë prodhimet e një lufte subpar Shekspiriane të elementeve karakteristikë. Prodhuesit e dramave televizive do të lëpijnë buzët.

Megjithatë, i gjithë personalizimi heq vëmendjen nga çështja më e madhe e demokracisë dhe fuqisë. Po, ka pyetje shumë serioze për t’u bërë në lidhje me fuqinë e tepërt të të gjitha këtyre klikave, askush prej të cilëve nuk e ka dorëzuar ndonjëherë atë në gjyqin e elektoratit. Roli i emërimeve të fundit pa kriter politik duket më shqetësues. A është ky zëvendësministër një koncept i dukshëm i zgjimit? Unë dikur mendoja se ishte Demokrati që donte të ngiste një valë të re demokratike në pushtet në mënyrë që të ndiqte politika të çuditshme për të cilat shumica e njerëzve të shtresës së re demokratike nuk kanë kohë për të. Rezulton se ishin të rrinjtë demokratë ata që e bënë atë. Ka diçka pak, për të thënë të paktën, për operatorët e ramës që kërkojnë të riformojnë një qeveri që u krijua nga shtyllat e së shkuarës brenda baltës dhe stukut të “murit të kuq” në mënyrë që ta bënin atë më në përputhje me klasën e tyre ta sillnin me shqetësimet e së shkuarës në heshtjen e padukshme.

Por ne duhet të zmbrapsemi. Problemi më i madh këtu është një qeveri që nuk ka drejtim dhe i mungon bindja. Në të vërtetë, mbizotërimi i Ramës ndaj këshilltarëve flet për mungesën e një spirance politike, lëvizjen e tij dhe qëndrimin e tij gjithnjë e më kavalier ndaj njerëzve që e shtynë atë në pushtet: banorët normalë që votojnë bastionet e zonave të ‘murit të kuq’. Pika që shumë socialistë tradicionalë dhe kolumnistë të krahut të majtë duket se po mungojnë të kuptojnë është se elementarja femërore në krah të servilizmit rilindas - aktualisht noire noire e tyre - me siguri nuk do të ushtronte një ndikim të tillë nëse Rama do të kishte një kuptim më të qartë të asaj për të cilën qeveria e tij ishte.

Pra, ajo që jemi vërtet dëshmitarë nuk është thjesht intriga gjyqësore, nuk është pra aspak vëmendja tek Drejtësia, se mungesa e saj ndihmon, as dhe grindja fraksionale dhe ajo me Presidentin e Opozitën. Jo, ne gjithashtu po shikojmë bubullimin e tensioneve të pazgjidhura midis elitave dhe njerëzve, në këtë rast midis një qeverie dhe votuesve të saj; midis një pjese të klasës politike dhe njerëzve që e çuan atë në pushtet. Aleanca midis grupit politik të Edi Ramës dhe votuesve të klasës punëtore, të cilët i dhanë një mandat elektoral historik, do të ishte gjithnjë e brishtë.

E PADUKSHMJA E POLITIKËS, FAKTORI MË REGRESIV PËR SHQIPTARËT

(Intervistë dhënë gazetës „Telegraf“ nga Prof Dr Fatmir Terziu, Drejtor i kompanisë mediatike “Albanian Info Ltd” në Mbretërinë e Bashkuar)

Intervistoi: Jakup Gjoca

Fatmir Terziu është një shkrimtar shqiptar, studiues, regjisor, kritik i artit dhe letërsisë. Ka punuar për disa vite në fushën e arsimit në disa institucione të Shqipërisë. Ka publikuar shkrime në gjithë shtypin shqiptar dhe ka qenë gazetar i gazetës “RD”, kryeredaktor i gazetës së pavarur “Fjala e Lirë” dhe Drejtor i Televizionit “Dardan”. Në vazhdim të edukimit të tij të mëtejshëm ka studiuar në High Melton College, South Thames College për gjuhën angleze dhe për HNC, Certificatë e Lartë Nacionale në Britaninë e Madhe për Media Production (media prodhimtari). Ka marrë nivelin e lartë (Gradën-nivel A) për Communication Media (media komunikim) pranë Universitetit London South Bank University (2004). Më tej kreu studimet në London South Bank University, pranë Faculty of Arts and Human Sciences për Digital Film dhe Video Production (2004-2007). Autori ka fituar gradën e Masterit për Media, Kulturë dhe Politikë pranë Roehampton University në Britaninë e Madhe dhe Phd-së për Media, Kulturë, Politikë nga London South Bank University, ku ndoqi dhe studimet e postdoktoraturës. Ai është dekoruar nga Presidenti i Republikës së Shqipërisë me titullin „Mjeshtër i Madh“. Ka botuar disa libra në të gjitha gjinitë, gjithashtu dhe disa studime në dygjuhësi, të cilat janë nominuar për Çmime Letrare Kombëtare dhe janë përfshirë në Kurrikulën e Librave të miratuar nga Ministria përkatëse. Ai është Drejtor i kompanisë mediatike “Albanian Info Ltd” në Mbretërinë e Bashkuar, kompani e regjistruar në bazë të ligjeve të MB-së, gjë që e mban gjithnjë në korent me situatën aktuale në mesin e shqiptarëve, në vendin ku jeton dhe punon si dhe në Atdhe e më gjerë. Për këtë arsye redaksia jonë iu drejtua me disa pyetje, për të cilat ne e falenderojmë paraprakisht.

1. Prof. Terziu, cili është vlerësimi juaj për situatën politike në Shqipëri?

Përgjigje: Një situatë e tillë e tensionuar, natyrshëm nuk do veshë të mprehta, as dhe ndonjë mjet të sofistikuar për t’ia dëgjuar zërin edhe në skajin më të largët gjeografik. Zërin, nëse do të ishte thjesht i tillë, sepse natyrshëm është një britmë, një ulërimë që vjen nga faktorë të tensionuar në vitet e tranzicionit, e pse jo në këto dekadat e fundit në Shqipërinë politike. Kësisoj situata politike mbetet një problem që varion, nga i dukshmi mes zhurmës, dhe nga i padukshmi mes shushuritjeve që prodhojnë prapaskenat e politikës. Këto prapaskena gjithnjë janë modeli më i kamufluar, ku paraja lëviz ngutshëm dhe mistershëm, ku gjithnjë pritet që i huaji të vijë e të qetësojë mjedisin politik. Koha me Covid-19 të huajin e ka lënë disi larg, ose paksa „në hallet e tij“, ndaj dhe opozita tashmë ndodhet vetëm me fatin e vet, me zërin e vet, me asnjë zë tjetër „ndihmës“, sikurse ndodhte dhe ka ndodhur më parë. Momenti më delegon pas, jo si i vetmi shembull, pikërisht në javën e fundit të qershorit të vitit 2010, kur Europarlamentari Joseph Daul, së bashku me eurodeputetin Martin Schultz, kryetar e atëhershëm të grupit të partive të majta në Parlamentin Evropian, që ishin përpjekur të negocionin për gjetjen e një zgjidhje të situatës politike të atëhershme në Shqipëri, kur fjalia e prerë „nuk ka shpresë për zgjidhje të shpejtë të krizës“ natyrshëm vazhdon të ketë efekt të njëjtë, tashmë në krah të kundërt. Jo më kot atëherë Europarlamentari Joseph Daul do të shprehej prerë: „Nuk pres zgjidhje në Tiranë!“

2. Cili është shpjegimi juaj, pse Bashkimi Europian për të tretën herë i mbyll portat e hapjes së negociatave për anëtarësim në BE?

Përgjigje: Mendoj se janë shumë faktorë në këtë pikë. Bashkimi Europian ka ndoshta të drejtën e tij të bazuar të refuzimit, kur sheh se gjërat nuk janë ashtu sikurse ata mendojnë, kur në fakt ata kanë informacine dhe bazohen në realitetin aktual të situatës politike në Shqipëri. Ndaj me sa duket me këtë Qeveri, me këtë Kryeministër, që nuk bën asnjë tentativë të zbusë tonet, nuk mendoj se mund ta shikojnë të arsyeshme këtë pikë. Më tej, ky është një nga problemet që duhet të sigurojë dhe konsiderojë se të paktën politika qeverisëse sot duhet të ketë vëmendjen më të madhe tek Shqipëria, tek shqiptarët, që mendojnë përditë të lënë vendin, tek hallet dhe problemet që janë të konsiderueshme. Kësisoj nuk duhet konsideruar aq thjesht, aq kalimtare hera e tretë e refuzimit, por si një kryefjalë e problemit ku fryma e bashkëpunimit e sigurimi i dialogut politik dhe më kryesorja se si forcat politike e konsiderojnë rëndësinë e anëtarësimit në BE, duhet të jetë pikë së pari preokupimi bazë i gjetjes së gjuhës së përbashkët nga ana e Qeverisë, e Kryeministrit, e Presidentit dhe jo një faturë që i vishet vetëm zërit kritik të opozitës, e cila për hir të faktit ka sot vetëm zërin e saj, se askush nuk e mbështet, aq më shumë përditë e më shumë, bëhen plane e kurthe se si të shkëpusin prej mbijetesës së saj politike. Kriza shqiptare ndoshta nuk mund të kishte ardhur në një kohë më të vështirë për kohën kur BE po refuzon për herën e tretë, e cila, përveç që përballet me një katastrofë të madhe të shëndetit publik, tani duhet të luftojë me një nga vendet që kërkon të bëhet pjesë e saj. Deri më tani, përgjigjja e bllokut është relativisht e qartë. Presidentja e Komisionit Evropian Ursula von der Leyen shprehu shqetësim në lidhje me situatën në disa vende, duke u thënë gazetarëve se masat e urgjencës duhet të jenë proporcionale me pandeminë dhe t’i nënshtrohen kontrollit (një hap i dukshëm nga deklarata e saj fillestare mbi këtë çështje, në të cilën ajo nuk përmendi asnjë shtet me emër). Një deklaratë nga 13 vende të BE, madje as shumica e vendeve anëtare të bllokut, paralajmëroi se masa të tilla do të rrezikonin minimin e sundimit të ligjit, demokracisë dhe të drejtave themelore (megjithëse kjo deklaratë gjithashtu nuk arriti të përmendte Shqipërinë në mënyrë specifike).... *(vijon në faqen 17)*

(vijon nga faqja 16)

3. Si mund ta kuptojnë krerët e Bashkimit Europian dhe udhëheqësit e vendeve të Europës përgjigjen e kryeministrit Rama se vendet që vendosin veto, si Hollanda, kanë këtë qëndrim negativ ndaj intergrimit të Shqipërisë sepse kamë problemet e tyre të brendshme?

Përgjigje: Gjithkush e kupton se është mjaft e thjeshtë për ta nënkuptuar një përgjigje të tillë. Kur e kupton dështimin, dhe nuk dëshiron ta pranosh atë si një dështim pas dështimi, natyrshëm e gjen një arsye. Aq më shumë mirëkuptohet, kur Kryeministri i Shqipërisë i di aq thellë problemet e brendshme të Hollandës, sa që ato probleme të brendshme të tyre i bëhen gjithnjë pengesa Shqipërisë (?!).

4. Prof. Terziu, çfarë përshtypje ju bëri Juve, por edhe shqiptarëve mbarë Botës, që pikërisht, ditën që Gjykata Speciale e Hagës nxjerr me pranga në duar në gjyq udhëheqësit e UÇK-së, kryeministri Rama zhvillon takimin me Vuçiç për Minishengen, Vuçiç ish ministrin e Milosheviçit?

Përgjigje: Në fakt është një pikëpyetje akoma më e madhe për këtë pikë. Fundja edhe institucioni i Kryeministrit ka një këshilltar për këto probleme, apo jo? Nëse ai nuk pyetet, dihet pse atëherë me të gjitha gjasat si arsyetim për „Minishengen“ Ballkanik, Kryeminstri i Shqipërisë ulet me Aleksandar Vuçiçin, që ishte Gebelsi i Millosheviçit. Edhe kur theksi shkon tek Gjykata Speciale e Hagës. A nuk jemi para një paradoksi kështu. Dhe Vuçiç, nuk besohet se e ka seriozisht këtë punën e Minishengenit, madje më vështirë akoma se qeveria serbe vështirë se e ka seriozisht përmirësimin e marrëdhënieve me Kosovën. Si e tillë, ajo punon nën rrogoz, jo vetëm që Kosova të mos njihet nga shtetet e tjera, por edhe të krijohet ideja se ata jo që s'dinë të formojnë shtet, por edhe janë kriminelë, nga ata të rrezikshmit që bëjnë krime jo dosido, por kundër njerëzimit. Pra, të vërtetohen teoritë djallëzore të "akademikëve" të saj. Para këtij realiteti, nuk është shumë dinjitoz edhe qëndrimi i politikës tonë të jashtme, natyrisht i shefit të saj dhe më tutje edhe i zëvendësit të tij. Dikush mund të preket nga këto fjalë, por ky është mendimi im edhe pse e di që Volteri thoshte se "Është e rrezikshme të kesh të drejtë, kur qeveria është gabim". Kjo është e pafalshme.

5. Çfarë domethënie kanë akuzat e kryeministrit ndaj liderit të Opozitës, për hetimet e burgjeve të UÇK-së në Shqipëri, pikërisht, kur Udhëheqësit e UÇK-së akuzohen në gjyqin e Hagës edhe për këto "krime lufte"?

Përgjigje: Në situata të tilla ka gjithnjë manovra spine, madje janë tejet të njohura. Tërheqja e vëmendjes nga problemet më të mprehta, por edhe ngritja e „dritëhijeve“ për rolin e një përkthyesi, në detyrën e tij, dhe shfrytëzimi si pretekst në funksionin e tij politik të mëvonshëm, nuk do ndonjë filozofi të thukët për ta kuptuar. Thjesht shpërndarje vëmendjeje, por ama si zhurmë e inskenuar mbetet të kuptohet se është pjesë e skenareve të përditshme, ku theksi i vihet „të prishim sa mund të prishim“ në imazhin dhe rritjen politike të opozitës së drejtuar nga Lulzim Basha.

6. A është normalitet demokratik, që Shqipëria të qeveriset një mandat të tërë nga një qeveri, kur ndërkohë nuk ka Gjykatë Kushtetuese? A do të pranohej ky realitet, në çfarëdo shteti me çfarëdo regjimi qeverisës?

Përgjigje: Ajo që dihet dhe është e qartë është se gjithë theksi bie tek drejtësia kushtetuese. Kjo e fundit në Shqipëri është e organizuar sipas sistemit evropian dhe si e tillë organizmi i saj ashtu si në vendet evropiane bazohet në gjashtë parime të përbashkëta, ku kryesori është se drejtësia kushtetuese i është besuar një Gjykate Kushtetuese të pavarur nga çdo autoritet tjetër shtetëror. Vetëm Gjykata Kushtetuese si institucion ka monopolin në këtë fushë: kjo do të thotë që gjyqtarët e zakonshëm nuk mund të merren me konflikte që i rezervohen Gjykatës Kushtetuese. Pra në këtë rast të qeverisjes pa këtë institucion kaq të rëndësishëm të drejtësisë, natyrisht kur dihet se ajo përbën një pushtet të pavarur, mandati është vërtet një pikëpyetje e madhe, e cila nuk dihet ende pse tingëllon në veshët e shurdhër të Europës, dhe institucioneve të saj që vejnë e vijnë në Tiranën zyrtare dhe ende heshtin. Kjo është krejt normale, që në asnjë vend demokratik të Europës me këtë sistem nuk do të pranohej një qeverisje e tillë.

7. Sipas jush, çfarë tregon që opozita parlamentare në Shqipëri tashmë i jep votat çdo ligji që sjell në Parlament qeveria?

Përgjigje: Më kujtohet një formë humori që komunikonte që kur isha i angazhuar në Shqipëri. Sipas rrëfenjës, e cila ka në thelb fabulën e sarkazmës për dikë që u gjend rastësisht në atë vend, e që ndodhej aty pikërisht për të kërkuar gjoja një send të humbur disa të tjerëve, kur e pa se ishte rstësisht në një vend krejt të gabuar dhe në vendin e pamerituar, iu përgjigj në errësirë pyetjes që vinte nga ana tjetër e errësirës, ku të tjerët e kishin gjetur tashmë atë që kërkonin: „Eh, mos na shqetësoni kot. Ne u gjendëm, që gjendëm, do të kërkojmë edhe pak.“ Ndoshta kjo copë humori i përmbledh të gjitha ato që ndodhin aty në atë Parlament, në atë skenë humori dhe turpi, por ama jo thjesht si e tillë, një gjendje e tillë atje në Parlament, tregon se mbetet nga më të rrezikshmet që shkatërron themelet e së sotmes dhe minon tërësisht ato të së ardhmes duke u bërë pjesë në pazare kartonash. Mos e konsideroni thjesht si „opozitë parlamentare!?“

8. Prof. Terziu, qeveria e kryeministrit Rama, ka kaluar në këtë parlament pa opozitën reale, kur nuk funksionon edhe Gjykata Kushtetuese shumë ligje të rëndësishme, të cilat kanë prekur thellë Kushtetutën e Shqipërisë, siç ishte ligji i Kodit Zgjedhor, siç është tashmë edhe projektligji "Për Presidentin e Republikës". A mendoni se këto sjellje të njëanshme politike, pa konsensus të gjerë politik, kanë cënuar rendin kushtetues të Shqipërisë?

Përgjigje: Shqipëria vështirë se mund të konsiderohet sot si një vend që i përket demokracisë. Që kur fitoi kryeministrinë Rama ka mbikëqyrur çmontimin e qëndrueshëm të institucioneve demokratike të vendit, duke shkatërruar liritë e tij të shtypit, duke minuar sistemin e tij arsimor dhe duke kufizuar fuqinë e gjyqësorit të tij. Me shpërthimin e koronavirusit dhe sëmundjes që përhapet, Rama ka gjetur një pretekst ideal për të treguar dhëmbët e tij. Sipas legjislacionit të ri të emergjencës,...(Vashdon)

(vijon nga faqja 01)....jetojnë, punojnë dhe studiojnë në Mbretërinë e Bashkuar pa marrë lejen e imigracionit dhe do t'ju duhet vetëm të tregojnë pasaportat e tyre si provë e këtyre të drejtave. Të gjithë shtetasit jo-britanikë / irlandezë, nga 1 janari 2021, do të kërkojnë një status të vlefshëm emigracioni për të jetuar, punuar dhe studiuar në MB. Ndërsa shtetasit jo-EEA do të vazhdojnë të marrin vinjeta në pasaportat e tyre dhe Lejet e Qëndrimit Biometrik, në shumicën e rasteve shtetasit e EEA nuk do të marrin një dokument fizik që vërteton statusin e tyre. Në vend të kësaj, ajo do të lidhet me numrin e pasaportës së tyre dhe do të jetë në gjendje të verifikohet duke përdorur një sistem në internet. Shtetasit e EEA që jetojnë në MB para 31 Dhjetorit 2020 mund të aplikojnë sipas Skemës së Zgjidhjes së BE për një status të vlefshëm emigracioni, i cili do t'i lejojë ata të vazhdojnë të jetojnë, punojnë dhe studiojnë në MB pa kufizime. Të gjithë të sapoardhurit në MB nga 1 janari 2021 do të kenë nevojë për vizë përpara se të udhëtojnë në MB nëse synojnë të jetojnë, punojnë ose studiojnë në MB. Qeveria synon të mbajë aplikacionin dhe tarifat e tjera shtesë që vendos për aplikimet e imigracionit në të njëjtin nivel me ato aktualisht dhe, në disa raste, t'i rritë ato. Kjo do të ketë një ndikim të madh tek shtetasit e ZEE-së të cilët aktualisht nuk kanë pse të paguajnë asnjë tarifë për të ushtruar të drejtat e lëvizjes së lirë të BE-së ose për të aplikuar sipas Skemës së Zgjidhjes së BE-së. Kontrollet e së drejtës për të punuar: punëdhënësit do të vazhdojnë të jenë në gjendje të konfirmojnë të drejtën e një shtetasi të EEA për të punuar duke përdorur vetëm pasaportën e tyre ose kartën e identitetit kombëtar deri më 30 qershor 2021. Nga 1 korrik 2021, punëdhënësit duhet të shohin provën e statusit të imigracionit që do të jetë ose nga Skema e Zgjidhjes së BE-së ose nga sistemi i ri i imigracionit. Shumë nga rrugët e imigracionit do të riemërtohen dhe do të jenë më përshkruese. Në këtë shënim, ne do të vazhdojmë t'u referohemi itinerareve me emrat e tyre aktualë për lehtësi referimi.

Vizitë në MB

Ka disa ndryshime të vogla në rregullat e vizitorëve. Vizitorët janë në gjendje të vijnë në MB për deri në 180 ditë në çdo kohë për të ndërmarrë një gamë të gjerë aktivitetesh të lejuara. Për shembull, vizitorët mund të marrin pjesë në konferenca dhe takime, të marrin pjesë në intervista, të mbledhin informacion për punën e tyre jashtë shtetit, të japin dhe të marrin trajnim në shumicën e rrethanave. Disa shtetas, të njohur si "viza shtetasish", kërkojnë viza para se të udhëtojnë në MB, për shembull ata nga Kina, India ose Afrika e Jugut. Aplikimet për vizat e vizitorëve bëhen në një qendër lokale të aplikimit për viza dhe një vinetë vendoset në pasaportë. Nga 1 janari 2021, shtetasit e EEA do të klasifikohen si shtetas jo-viza, duke u bashkuar me vende të tjera si SH.B.A., Kanada dhe Australia. Prandaj, atyre nuk do t'u kërkohet të marrin vizë para se të udhëtojnë në MB për t'u vizituar. Në vend të kësaj, ata thjesht do të jenë në gjendje të udhëtojnë në Mbretërinë e Bashkuar dhe të aplikojnë gjatë mbërritjes për hyrje si vizitor, ose duke paraqitur pasaportat e tyre një Zyrtari të Emigracionit ose duke kaluar nëpër portat elektronike në kufi. Vizitorët tani do të jenë në gjendje të ndjekin një kurs studimi me një institucion të akredituar deri në 6 muaj. Kurset rekreative për kohën e lirë mund të ndërmerren deri në 30 ditë. Është e rëndësishme të theksohet se vizitorët nuk lejohen të ndërmarrin ndonjë punë ose studim afatgjatë në MB, përtej aktiviteteve të caktuara të lejuara, ndërsa mbajnë këtë status. Vizitorëve gjithashtu u ndalohet të përdorin rrugën e vizitorëve për të qëndruar në MB për një kohë të gjatë.

Duke punuar në Mbretërinë e Bashkuar

Punëtorët migrantë të aftë mund të sponsorizohen nga organizata që mbajnë një licencë sponsorizuese të lëshuar nga Ministria e Brendshme e MB. Ata punëtorë migrantë që kryejnë punë të përhershme zakonisht do të sponsorizohen nën Nivelin 2 (Të Përgjithshëm), ndërsa ata që janë të punësuar jashtë shtetit dhe që dërgohen në MB për një detyrë të përkohshme brenda grupit zakonisht sponsorizohen nën Nivelin 2 (Transferimi brenda ndërmarrjes). Nga 1 janari 2021, punëdhënësit do të duhet të sponsorizojnë shtetas të ZEE-së që nuk kanë tashmë një status imigracioni i cili u jep të drejtë të marrin përsipër rolin e ofruar. Nëse një punëdhënës nuk ka licencë sponsori dhe punëson rregullisht shtetas të EEA, ata këshillohen fuqimisht të aplikojnë për një të tillë tani. Ne kemi përgatitur këshilla të hollësishme në lidhje me regjimin aktual të licencës së sponsorit të Tier 2. Qeveria synon të bëjë një numër të konsiderueshëm të ndryshimeve në këtë itinerar, të cilat janë përmbledhur.

Çfarë nuk po ndryshon?

Roli i propozuar i punës duhet të jetë në nivelin shumë të aftë të RQF 6 (niveli i gradës dhe më lart) dhe të jetë në listën e punës së Kodit Standard të Punës (SOC). Aplikantët duhet të kenë punuar për një entitet jashtë shtetit të lidhur me pronësi të përbashkët dhe kontroll me sponsorin e MB për të paktën 12 muaj para aplikimit, përveç nëse fitimet e tyre janë mbi 73,900. Aplikantët duhet të fitojnë të paktën 41,500 £ ose minimumi i kodit SOC, cilado që është më e lartë. Migrantët e TIK mund të qëndrojnë në MB vetëm për pesë vjet (nëntë vjet nëse fitojnë mbi 73,900 £). Nuk ka pragje rajonale të pagave ose rregullime të ndryshme për pjesë të ndryshme të Mbretërisë së Bashkuar. Nuk ka ndonjë kërkesë në gjuhën angleze.

GËZUAR EDHE NGA "BIG BOSS SERVICES UK LTD"!

Kompania tashmë e mirënjohur "Big Boss Services UK Ltd" që drejtohet nga Gazmend Cufaj i festoi Festat e nëntorit me një risi të re. Kompania uroi të gjithë të punësuarit dhe miqtë e kompanisë në Ditën e Pavarësisë me një format të ri në kushtet e „Covid – 19". Në mesazhin qendror të kësaj kompanie thuhet „Ne punojmë vetëm me ekipe të njohura dhe të besueshme të specialistëve të cilët janë të përkushtuar ndaj standardeve jashtëzakonisht të larta që ne kërkojmë. Kur drejtojmë një projekt, ne veprojmë si drejtuesi krijues dhe pika e kontaktit për të gjithë konsulentët dhe tregtarët. Kjo siguron që ne mund të garantojmë një nivel të shkëlqyer të shërbimit në çdo fazë të udhëtimit të zhvillimit dhe të ofrojmë një produkt të përfunduar me cilësi jashtëzakonisht të lartë."

Kësisoj "Big Boss Services UK Ltd" është një kompani me përkushtim shumëdimensional, e specializuar në prokurimin e pakushtëzuar, duke vazhduar deri në planifikimin dhe zhvillimin e secilës ide, me kthim të jashtëzakonshëm të investimit. "Big Boss Services UK Ltd" dorëzon; nga fillimi deri në përfundim, ne jemi përgjegjës për të gjitha aspektet e zhvillimit dhe ciklit të investimeve.

Kështu shembulli i festives tek "Big Boss Services UK Ltd" mbetet një model më vete edhe në këto kushte shumë domethënëse kur përkushtimi ka vlerën e vet krahas festives. Ndaj me të drejtë themi se si çdo popull, edhe ne kemi kremten tonë Kombëtare Shqipëria ime e dashur! Ti sot feston 108 vjetorin tënd të Pavarësisë. Ti sot ke veshur mbarë shqiptarinë me rroben e Flamurit tënd më të bukur në botë. E ke veshur, fëmijën, rininë, burrin, gruan, të gjithë me kostumin e lirisë, kuq e zi. Dhe ti anembanë këndon me të madhe… këndon…. Dhe hedh valle…

Ti festove anembanë Britanisë së Madhe, Amerikës, Europës, mbarë Botës, si asnjëherë tjetër me maskë në

gojë nga Covid-19, por kënga shqiptare dhe vallja e bukur u hodh përsëri nga mijëra e mijëra të tjerë që e duan dhe e çmojnë vlerën tënde.

E dashur Shqipëria ime, e shtrenjta dhe më e bukura në Botë, sot ne kemi festën më të bukur në historinë tonë.

Gëzuar Shqipëria ime. Gëzuar!

28 Nëntori yt ndryshe njihet edhe si Dita e flamurit. Kjo ditë është një ditë e veçantë për shqiptarët në mbarë botën (jo vetëm në Shqipëri), sepse në këtë datë të vitit 1912 u shpall Pavarësia e Shqipërisë nga Ismail Qemaili në Vlorë.

Si çdo popull, edhe ne kemi kremten tonë kombëtare. Bile mund të themi se Dita Jonë e Madhe – 28 Nëntori, është diçka më shumë se një kremte kombëtare, jorastësisht, quhet «DITA E SHENJTË ARBËRORE». Dikush që nuk e njeh mirë historinë tonë kombëtare, mund të pyes: pse?! Përgjigja është e shkurtër dhe shumë e qartë: sepse të mirat e rralla, kombit tonë të shumëvuajtur, por gjithmonë krenar, i kanë ardhur mu në këtë ditë.

Gëzuar Shqipëria ime. Gëzuar edhe nga kompania "Big Boss Services UK Ltd"!

KUSH ËSHTË FAJTOR PËR NDJENJËN ANTIVAKSINË?

Origjina e skepticizmit të vaksinave qëndron në kthesën anti-humaniste të viteve 1990.

Deje rastëisht duke u kthyer nga puna takova një mik. Ashtu me maska në fytyrë të dy, kapërcyem disa trotuare me kartonat e kafesë në dorë, pasi është „lockdoën" i dytë në Londër, e kështu nuk ka ku të ulesh, dhe biseda menjëherë shkoi tek Covid-19…, tek vaksinat e prodhuara kundër tij nga Moderna dhe Pfizer-BioNTech. Sa u cek vaksina në fjalë, miku im menjëherë u struk disi në shpatulla dhe ktheu kokën menjherë tek unë, duke bërë që maska të merrte mbufatje frymore më të thellë. „Si thua do të na e fusin me këtë vaksinën më duket? Unë nuk e bëj …, kam frikë se …" Në fakt nuk iu përgjigja, nuk bëra asnjë formë dyshimi tek ai dhe ndërrova bisedë duke e kaluar tek fitorja e futbollit të Shqipërisë me kazakët. Në vetvete shkova më tej dhe preka disi më tutje pyetjen e tij, se ku e si e kishte ajo këtë origjinë, si kishte krijuar elemntin e saj tashmë cinik antivaksinë…. Kjo në fakt ka origjinë të hershme dhe lidhet me hezitimin e vaksinimit, antivaksinimin. Hezitimi i vaksinave, i njohur gjithashtu si anti-vaksinim ose anti-vax, është një ngurrim ose refuzim për t'u vaksinuar ose për të vaksinuar fëmijët tuaj kundër sëmundjeve ngjitëse, pavarësisht nga disponueshmëria e shërbimeve të vaksinimit. Ai u identifikua nga Organizata Botërore e Shëndetësisë si një nga dhjetë kërcënimet më të mira shëndetësore globale të vitit 2019. Termi përfshin refuzimin e drejtpërdrejtë të vaksinimit, vonesën e vaksinave, pranimin e vaksinave por qëndrimin e pasigurt për përdorimin e tyre, ose përdorimin e vaksinave të caktuara, por jo të tjera. Argumentet kundër vaksinimit kundërshtohen nga një konsensus i madh shkencor në lidhje me sigurinë dhe efikasitetin e vaksinave. Sakaq, due lënë mënjanë pyetjen e ikut tim, mbeta duke dëgjuar ata nga qendra e zhvendosur e politikës britanike, ata botëkuptimi i të cilëve deri në 2016 mbizotëroi mbi një popull të largët, ju do të mendonit se klaptrapi anti-vaksinimi ishte ruajtja e së djathtës dhe sinqerisht e prodiktit të ëmbël të frutshëm, me fjalimet e tyre të errëta dhe dezinformuese për konspiracione të thella. Në anën tjetër, diktova se Laburistja është thjesht e fundit që shtyn këtë rrëfim të anti-vaksistave të rrezikshëm të krahut të djathtë që përhapin frikë dhe konfuzion, me thirrjen e saj për kompanitë e mediave sociale që të detyrohen ligjërisht të 'heqin përmbajtjen e rrezikshme anti-vaksinë' ose të rrezikojnë ndëshkimin financiar. Laburistët madje citojnë pretendimet se the teoritë konspirative anti-vaksinuese ofrojnë një terren rekrutimi për të djathtët ekstremë'. Është një histori ngushëlluese që centristët të tregojnë vetveten. Anti-vaksinistët, kështu vazhdon historia, janë një simptomë morbide, proto-fashiste e kohërave tona populiste. Ata janë inkurajuar, siç argumentoi një në vitin 2019, "në vendet me parti të zëshme populiste ose anti-vendosje". Dhe, nga ana tjetër, pop populistët e krahut të djathtë 'janë duke hipur në një' valë mosbesimi ndaj shkencës së vaksinave ', siç shprehet Guardian. Ata janë „kryqëzatë të ekstremit të djathtë', siç i quan Mother Jones, duke shfrytëzuar një mjedis në të cilin është i pabesueshëm besimi ndaj institucioneve dhe mosbesimi ndaj ekspertëve. Faji nuk po vihet qartë në derën e Brexit, Trumpit dhe triumfeve të tjera të supozuara të demagogjisë së krahut të djathtë, post-së vërtetës, anti-ekspert. Por ky nënkuptim është në rregull. Dhe kështu luftimi i anti-vaksive - censurimi i tyre, heshtja e tyre - u duket atyre që drejtojnë akuzën si një shans për të luftuar përsëri, për të zhbërë dëmin e gjysmë dekadës së kaluar të besimit të publikut në autoritetin mjekësor dhe shkencor. Ndërsa Richard Horton, redaktor i Lancet, dhe kundërshtar i paepur i Brexity Tories, i Boris Johnson, shkroi në Twitter në qershor, 'Ne mund të kemi një vaksinë në 12 muajt e ardhshëm ... Dhe tashmë ne po shohim ngritjen e një lëvizjeje anti-vaksinimi ... Ne në komunitetin e shëndetit publik duhet të ndërtohet besimi i publikut në prova. ' Në vetvete, shqiptimi i Horton është i ndjeshëm. Bisedat kundër vaksinimit duhet të plotësohen me rastin e qartë të vaksinës (ave). Jo shtrëngimi à la Labour, i cili tenton të jetë joproduktiv, por informacioni i dhënë me pak bindje. Por portreti i lëvizjes anti-vaxxer si një fenomen i krahut të djathtë, në të vërtetë përdorimi i tij si një mjet për të mposhtur populizmin rreth kokës për budallallëkun e saj të supozuar që përqafon sëmundjen, grindet disi. Për shkak se rrënjët e lëvizjes moderne anti-vaksinuese nuk qëndrojnë në të djathtë, aq më pak në revoltën populiste kundër teknokracisë. Ata qëndrojnë, përkundrazi, në kthesën shumë më të respektuar, kryesisht të klasës së mesme kundër modernizmit, shkencës dhe eksperimentimit që u zhduk në pjesën më të madhe të gjysmës së dytë të shekullit 20, përpara se të shpërthente mes çorientimit politik të viteve 1990. Ky ishte momenti kur aktivistët e gjelbër do të copëtonin fushat e kulturave të modifikuara gjenetikisht, me arsyetimin se kulturat e tilla po ndotnin zinxhirin ushqimor. Ishte një kohë në të cilën bashkëveprimi i njerëzimit me natyrën në të gjitha format e saj, nga bujqësia dhe industria te shkenca dhe teknologjia, po konceptohej në imagjinatën e publikut si një burim i pasojave shpesh të tmerrshme të padëshiruara, nga toksinat në zinxhirin ushqimor te, sëmundjet dhe kushtet e shkaktuara nga vaksinat. Dhe po bëhej kështu nga ata që ishin në qendër të jetës politike dhe kulturore, duke përfshirë edhe vetë trashëgimtarin e fronit. Ky, pra, ishte vendlindja e duhur e lëvizjes anti-vaksinuese - jo në periferinë populiste të viteve 2010, por në zorrët e një elite të zhgënjyer prej kohësh nga vetë modernizmi që e kishte lindur lart. Kështu pjesë të mëdha të klasës sonë politike dhe mediatike tani të paraqiten si kampionë krenarë të vaksinimeve që rrinë në zvarritje.

INTERKULTURALIZMI NJË MODEL TEORIK DHE PRAKTIK I KOMUNIKIMIT

Prof. Dr. Nebi Islami

Në shoqëritë bashkëkohore multikulturalizmi manifestohet si unitet i ndryshueshmërive që përvetësohen si përafrim,begatim dhe favor e jo si diferencim dhe ekskluzivitet e rrezikim i shumicës apo pakicës. Tutje, në ligjëratë u theksua se multikulturalizmi realizohet në forma të ndryshme në shoqëri e qytetërime të ndryshme kryesisht në hemisferën perëndimore si psh në SHBA, Kanada, Australi, Afrikë të Jugut , Filipine, Zelandë të Re, Evropë, varësisht nga sistemet politike. Format mikste të multikulturalizmit determinohen nga përbërjet konkrete të shoqërive dhe rezultojnë nga përzierjet etnike, kulturore, religjioze, racore dhe nga kërkesat për legjitimimin e veçanttive përmes dialogut politik. Kjo nënkupton se klutura dhe multuikulturalizmi nuk mund të ndahen nga politika dhe sistemet shtetërore. Ky problem lidhet me modernitetin, me plurazmin e kulturave dhe trajtimin e tyre politik që ka filluar nga vitet e 60-ta të shek XX duke u intensifikuar deri në ditët tona. Këto zhvillime idealin e shoqërive politike e kulturore homogjene gjithënjë e më tepër gradualisht e kanë zhvendosur drejt idealit të shoqërive multikulturore. Zhvillimet konkrete nuk janë rezultat i dëshirave por i trysnive gjithnjë e më të ashpra që imponon heterogjeniteti shoqëror i shtetve përkatëse, nga presionin i grupeve të mëdha autoktone për realizimin e statusit dhe të të drejtave, nga lëvizjet e reja që ka sjellur globalizmi dhe globalizimi i marrëdhënieve ndërmjet popujve e qytetërimeve, nga vetëdijsimi dhe kërkesa për riafirmimin e pakicave e përcaktorëve tjerë të ndryshëm. Si formë e vecantë e multikulturalizmit ka lindur edhe Interkulturalizmi një model teorik dhe praktik i komunikimit ndërmjet bashkësive nacionale të popujve pakicë si pjesë konstitutive të bashkësive shtetërore në të cilën asnjëri nga përbërsit nuk formojnë shumicën mbi 51% të popullësisë shtetërore siç janë shtetet e krijuara nga ish RSFJ si B e H. Mali i Zi por në të ardhmen bazuar në lëvizjet demografike edhe në RM së Veriut dhe në disa Republika të ish BRSS. Krahas begatimit të raporteve interkulturaliste të komunikimit ndërmjert bashkësive në këto shoqëri mëtohet të zhvillohen edhe proceset e regjionalizmit të cilat begatojnë dhe mundësiojnë komunikimin e grupeve dhe konstituenteve nacionalë duke toleruar e kultuivuar dallimet fetare, kulturore dhe specifikat e tjera duke shndërruar në përparësi komparative në bazë të sipërmarrësisë dhe bizneseve. Teoria dhe praktika e interkulturalizmit sublimon në vete unitetin e dallimeve dhe universalizmin duke i përvetësuar si vlera integruese që nxisin progresin civilizues dhe mposhtin tendencart e asimilimit destruktiv. Pas ligjëratës u hap një debat i gjërë që zgjoi kërshërinë e të gjithë të pranishmëve të cilët me pjesëmarrjen e tyre në diskutim paraqitën pikëpamje njohuri dhe elemente plotësuese teorike dhe praktike duke dhënë kontribut për begatimin dhe rrumbullakësimin e kësaj teme. Kontribut të veçantë në këtë drejtim kanë dhënë diskutimet e prof. Xhemaledin Salihut i cili paraqiti disa pikëpamje mbi konotacionet moderne te multikulturalizmit dhe interkulturtalizmit si dhe prof. dr. Agron Xhagollit që

foli mbi lidhshmërinë dhe varësinë reciproke ndërmjet politikës dhe kulturës, përkatesisht politikes si përcaktuese e shkallës dhe nivelit të aplikueshmerisë së multikuluralizmit përkatësisht interkulturalizmit në vendet dhe shtetet përkatëse. Ndihmesë të çmueshme në plotësimin dhe begatimin e kësaj teme kanë dhënë dr. sc. Besim Morina mbi praktikat e multikulturalizmit ne Kosovë , juristi Agron Isa Gjedia të duke përqëndruar në aspektin juridik dhe ligjor si determinuese të realizimit të multikultutalizmit dhe interkulturalizmit dhe doc. dr. Minir Ademi mbi gjendjen e e kësaj sfere në RM të Veriut si entitet shtetëror që ndodhet në fazën e kalimit nga monokulturalizmi në multikulturalizëm. Pjesëmarrësit tjerë në diskutim nga Kosova e begatuan temën me përvojat e shtetit të Kosovës lidhur me aplikkimin e formave të multikulturalizmit dhe interkulturalizmit pas pavarësisë me thekse të veçanta në diskriminimin pozitiv të shqiptarëve si konstituuent kryesor të pavarësisë dhe sovranitetit. Pas përfundimit të pjesë teorike të Konferencës në Sesionin e pasditës së datës 25 nëntor sipas programit pjesëmarrësit e konferencës së pari vizituan një shtëpi të vjetër preshevare me arkitekturë tradicionale që përputhet me atë të shumicës së trojeve shqiptare pasmesjetare. Pastaj vizituan Teqen e Preshevës, njërin ndër objektet më të rëndësishme sakrale që lidhet me islamizimin e shqiptarëve të kesaj ane nga themeluesit e Preshevës, shehlerët e dikurshëm që më vonë kanë braktisur sekten Shiite te halvetive dhe janë kthyer në sunit që edhe sot e trashëgojnë imamatin e Xhamisë së Madhe të parën në Luginë, por që më shekuj, me dashuri e përkushtim janë kujdesur për mirëmbajtjen e Teqes si monument sakral me vlerë. Pastaj pjesëmarrësit udhëtuan deri në fshatin më të vjetër antik te kësaj ane në Rahovicë, përkatësisht në Arkilenë e dikurshme Dardane për të vizituar gjurmët e Galerisë së kalorësve dardanë në vendin e quajtur Kacipupi, ndërsa në Tërlla vizituan dhe bën foto kujtimi pranë Lisit të madh disa qindvjecar i cili së bashku me lisin mijëvjeçar të Matës në Shushevë të Kumanovës dëshmojnë për kulturën dhe nivelin e qytetërimit të këtyre anëve që kanë ruajtur me xhelozi edhe florën duke dëshmuar vazhdimësinë e tyre historike. Informata më detaje mbi lashtësinë dhe vlerën e këtyre objekteve dha studjuesi i zellshëm prof. Sami Agushi në rolin e ciceronit Konferencën e shpalli të mbyllur kryetari Shoqatës prof. Xhemaledin Salihu, duke falënderuar pjesëmarrësit për kontributin e tyre dhe duke ua dëshiruar mirëseardhjen në konferencat vijuese.

DËSHMI MBI LASHTËSINË, QËNDRESËN DHE VAZHDIMËSINË

Prof. Dr. Nebi Islami

Presheva , qendra e Luginës edhe në rrethana të jashtëzakonëhme edhe sivjet ia doli që me sakrifica ta organizojë me sukses dhe me rezultate të prekshme Konferencen Shkencore e cila tani më është legjitimuar dhe shndërruar në Institucion të pakapërcyeshëm të dijes, vetëdijes dhe kulturës kombëtare shpirtërore dhe materiale. Me këtë manifestim Presheva dhe Luginasit janë duke dëshmuar traditën historike, vitalitetin dhe aftësinë për të rujatur epitetin e Qendrës së pasqyrimit të gjendjes , nivelit, të të arriturave dhe zhvillimeve në fushat e dijes, të të arriturave shpirtërore e materiale, duke ushtruar në këtë mënyrë ndikim në vetëdijësimin , ndërgjegjësimin, emancipimin dhe fisnikërimin e mëtejshëm kombëtar. Edhe Konferenca e sivjeme si vazhdimësi e atyre që i kanë paraprirë pati tiparet e tribunës, të njohjes e komunikimit brendakombëtar, të lëvizjeve drejtë integrimit dhe unifikimit jo vetëm kulturor e shpirtëror por edhe fizik të të gjitha hapësirave kombëtare. Në shoqëritë totalitare multikulturalizmi është artificial sepse në to shumica e nguklfatë zërin e pakicave , të grupeve të ndryshme etnike apo të grupeve të medha të migruara si karakteristikë e zhvillimeve bashkëkohore në botën e trazuar. Në kuptimin e mirëfilltë multikultualizmi përfshinë unitetin e ndryshueshmërive të cilat shkrihen në universalizëm të kodifikuar në formë institucionale. Mënyra, sasia, cilësia dhe format e zbatimit të strukturimit të multikulturalizmit varen nga faktori demografik i shoqërive dhe shteteve përkatëse që imponohet si kërkesë dhe pasojë e pozicionimit të grupit të caktuar nacional, nga tolerimi dhe sasia e koncesionimit si dhe nga shkalla e diskriminit pozitiv të grupit subordinues.Në shoqëritë multikuklutrore nuk tolerohet asnjë lloj i dhunës, shkelje e normave të përcaktuara apo sjellja amorale. Multikulturalizmi ka lindur dhe është legjitimuar nga nevojat praktike përmes koncepteve ideo filozofike dhe zbatimit të tyre në përmes të cilave zhvillohet, aplikohet begatohet apo pëson stisje multikulturalizmi: Individualizmi si pikëpamje filozofike është njëri ndër konceptet mbi individin si tërësi të shkëputur ontologjike nga grupi dhe mbi personalitetin si rikapitulim i përvojës së përgjithshme njerëzore të begatuar me përvojën e tij jetësore. Individualizmi përfshinë sistemin e vlerave të teorisë mbi natyrën njerëzore në dimensionin shoqëror-ekonomik, sociokulturor, religjhioz, historik, filozofik, emocional. Kolektivizmi si pikëpamje e filozofisë pragmatike dhe e orientimit ideopolitik të interesave të përbashkëta të marrhëdhënieve të tërësishme shoqërore të shumicës duke pasur parasyshë edhe nëngrupet dhe pjesëtarët e kulturave tjera. Në të dy këto modele shtrohet domosdoshmëria e: a.shmangies së pasigurisë që nënkupton nivelin e tolerancës ndaj rrezikut dhe ndaj sjelljeve jokonvencionale. Në shumicën e shoqërive bashkëkohore dhe të organizimeve etaiste është e kodifikuar shkalla e lartë e shmangies së pasigurisë me qëllim të evitimit situatave e gjendjeve të pakëndshme e të rrezikshme te konfrontimit ndërmjet kërkesës së grupit apo grupeve ndaj shumicës subordinuese. b.distanca e forcës nënkupton shpërndarjen e fuqisë e cila në rast të teprimit krijon raport jo të barabartë të forcës ndërmjet individëve , grupeve, organizatave e instucioneve që shkaktojnë gjendje e situate të paqëndrueshme në zbatimit e modelit të multikulturalizmit. Në këto relacione shtrohet kërkesa e ndërtimit të shoqërive multikulturaliste duke gjetur “modus vivendi” për zgjidhjen e statusit nacional të popujve autokton pakicë apo të grupeve të pakicave brenda një shteti, pa konflikte dhe pa përplasje fizike. Në këtë kontekst pakicat i realizojnë te drejtat përmes, mekanizmave demokratike, mundësive kushtetuese, dokumenteve ndërkombëtare mbi të drejtat individuale e kolektive , përmes referendumeve, marrëveshjeve, ujdive dhe akteve përkatëse për rrgullimin e vetvendosjes interne apo eksterne(p.sh. Vendimi i GJND për Kosovën).

GËZUAR FESTAT E FUNDVITIT NGA "HILAL FOOD SUPERMARKET"

Supermarketi "Hilal Food Center" prej kohësh është bërë një qendër ku gjendet respekti ndaj shqiptarëve. Pronari i këtij supermarketi, është thuajse një mik i pandashëm me të gjithë. Mahmudi mbetet simboli i Njeriut dhe tregëtarit të dashur për shqiptarët. Njeriu gjithnjë e ka një arsye në tërë udhën e tij të fiksojë atë që lidhet me përditësinë, me ushqimin, si bazën krysore të qasjes së një detyrimi familjar për një shëndet dhe jetë më të mirë, më cilësore. Dhe këtë në Londër, natyrshëm e krijon nga lidhjet dhe sjelljet, cilësia dhe kultura e sërbimit tek "Hilal Food Center" në Kilburn High Road. Ai tashmë është Supermarketi i dashur i shqiptarëve. Dhe këtu pronari i tij Z. Mahmud gjithnjë është i gatshëm dhe mjaft human në ndihmë të të gjithëve. Ndaj këtu çmimet konkurrojnë, cilësia është e garantuar. Ndaj, Supermarketi "Hilal Food Center" është i rëndësishëm për komunitetet që u shërben. Ushqimi është i nevojshëm kudo për të gjithë dhe këtu hyjnë supermarketet. Sa më shumë që keni në qarqet apo provincat tuaja, aq më shumë konkurrencë keni, gjë që ul çmimet (sidomos për artikujt me cilësi më të lartë që gjithashtu tregtohen mirë). Ekipi që keni bashkuar do të përcaktojë nivelin tuaj të shërbimit ndaj klientit, mënyrën se si menaxhohet inventari në të gjithë dyqanin dhe kulturën e përgjithshme (si ndihen të gjithë në dyqan për menaxhimin e sipërm, punët e tyre etj). Shumica e supermarketeve tani shesin të njëjtat produkte organike - / konvencionale kështu që ju duhet të keni një ndryshim në lidhje me biznesin tuaj sesa konkurrentët tuaj. Shumica e bizneseve përqendrohen në zinxhirët e furnizimit dhe kërkesës. Por "Hilal Food Center" tregon se gjithmonë do të ketë klientë (të gjithë duhet të hanë). Nevojat e "Hilal Food Center" drejtohen nga dy faktorë kryesorë: koha dhe të ardhurat e disponueshme. "Covid 19" u dha njerëzve më shumë kohë sesa para, kështu që të gjitha sa më sipër u ndryshuan në vetë-shërbim. Komunikimi modern ka rikthyer sistemet e porosisë dhe shpërndarjes. Shërbimet tek "Hilal Food Center" përqendrohen në bërjen e njerëzve për të blerë me ta dhe jo në dikë tjetër. Ata kanë prodhime si buka dhe qumështi afër kostos në mënyrë që të mos humbasin klientët. Kuponë për t'i bërë njerëzit të ndihen mirë me blerjet e tyre. Shumica e njerëzve nuk kanë kohë të bëjnë pazar. Të kesh një supermarket që mbart fruta dhe perime të freskëta është treguesi numër një i shëndetit të një lagjeje. Dhe këtë e gjeni tek "Hilal Food Center", ku shërbimet dhe produktet e tij janë tregues i rëndësishëm të shëndetit financiar dhe fizik.

Gëzuar festat e Fundvitit!
HILAL FOOD CENTRE
International Food Centre
HALAL
318-324 Kilburn High Road, London, NW6 2QN
Tel: 020 7372 1059
DAILY FRESH HALAL MEAT
AND FRUIT & VEG
VEAL
SPECIAL
OFFER
INDIAN HEAD
STONE GROUND
VITA BÔNOR
VEGETA
All Purpose Seasoning
lane
KLAS
PODRAVKA
paprika
ARGETA
Chicken
Halal
Halal
Govedi
Narezak